

Győzelem
Hamburgban
és
Münchenben

MAGYAR HÉTFŐ

Ára
6
fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
Hétköznap:
Budapest, VI., Aradi-utca 8. Telefon 1-207-26*
Vasárnap: VIII., Rökk Szilárd-utca 4.
Telefon 1-444-04 és 1-444 05

R

FŐSZERKESZTŐ:
LÉVAI JENŐ

HÉTFŐ, 1938. ÉVI DECEMBER 12
XIV. EVFOLYAM + 50. SZÁM

Dús gazdag tőzsdés halálugrása a Kossuth Lajos-téren

Alvó feleségét azzal keltették fel, hogy
férje leugrott a harmadik emeletről és
holtan fekszik az utca kövezetén

Gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos Groszmann Pál

Megdöbbenő, halálosvégű öngyilkosság történt vasárnap hajnalban Budapesten. Groszmann Pál gabonabizományos, a tőzsde és a gazdasági élet egyik ismert tagja.

Kossuth Lajos-téri lakásának erkélyéről az utcára vetette magát, ahol összetört tagokkal, koponya-alapi töréssel, véresen terült el.

Végzetes tettének elkövetése után félórával tárták rá a tragikussorsú férfit, akihez orvost hívtak, segíteni azonban már nem lehetett:

Groszmann Pál halott volt.

A hátrahagyott búcsúlevelekből állapították meg, hogy a tőzsdebizományos gyógyíthatatlannak vélt betegsége miatt menekült a halálba.

Halottba botlik — egy lakó

Hajnali fél 4 órakor a Kossuth Lajos-tér 18. számú bérpalota egy harmadik emeleti lakásának erkélyre nyíló ajtaja halkán kinyílt. A letompított szobavilágítás halvány fénye világította meg azt az elegáns, két botra támaszkodó férfit, aki kilépett a terraszra. Az arca halottápadt volt. A szerencsétlen nagynehezen odavánszorgott az erkély korlátjához, néhány pillanatig merően nézett le a mélységbe, majd hirtelen elhatározással

a terrasz kőkorlátján átkúsza letette magát az utcára.

Tompa zuhanás hallatszott, amelyet éles csattanás követett. A hajnali órákban senkisémet tartózkodott a környéken, nem volt szemtanúja az öngyilkosságnak. Négy óra tájban autóval érkezett haza a bérpalota egyik lakója, aki csaknem beébotlott a járdán mozdulatlanul fekvő sötétruhás férfin. Nem tudva, hogy mi történt, felsegette a házfelügyelőt, aki gyufájának felvilágító fénye mellett felismerte a hatalmas vértócsában fekvő Groszmann Pál tőzsdebizományost, a bérpalota egyik lakóját.

A mentőkért telefonáltak. Néhány percre múlva megérkeztek az orvosok. Megvizsgálták az aléltnak látszó férfit. Az érverését figyelték, a szív nem dobogott.

A tragikussorsú tőzsdebizományos halott volt.

Drámai jelenetek ...

Rendőrorvos vizsgálta meg Groszmann Pál holttestét. Nyomban jegyzőkönyvet vettek fel azokról a sérülésekről, amelyek a halált előidézték. Rendőrtisztek és detektívek vizsgálták át a gabonabizományos ruháját, amelyben azonban semmiféle búcsúlevelet nem találtak, amelyből a hajnali dráma okait tisztázhatták volna.

A mentőknek nem akadt sok dolguk. Az örsvezető orvos, azonnal jelentést tett a halálosvégű öngyilkosságról a főkapitányság központi ügyeletének, ahonnan bizottság szállt ki a Kossuth Lajos-téri bérpalotához, hogy megállapítsa az élelmet végzetes tettének okát és az öngyilkosság körülményeit.

Groszmann Pál, az 57 esztendőes tőzsdedet lakásában a hozzátartozói még mit sem tudtak a történetekről.

A gabonabizományos felesége nyugodtan aludt, amikor a bérpalota felügyelője és a rendőri bizottság tagjai becsengettek a lakásba.

Az úriasszony a rémülettől szinte

megnémulva hallgatta, hogy mi történt, hirtelen elsápadt, szeméi lecsukódtak, elájult, élettelenül zuhant végig a szoba parkettjén. Injekciókkal térítették magához Groszmann Pálnét, aki a rendőri bizottság tagjainak kihallgatása során részletesen elmondta az esti órák történetét.

— Éjjel volt, — mondotta Groszmann Pálné — amikor lefeküdtem. A férjem még sokáig dolgozott. Egy óra lehetett, amikor a munkáját befejezte és ő is lefeküdt. Hamarosan elaludtunk, hogy azután mi történt, arról nem tudok. Nem hallottam, nem vettem észre, hogy felkelt ...

„Gyógyíthatatlan betegség miatt ...”

Az öngyilkos tőzsdebizományos feleségének vallomása után rekonstruálták a kritikus órák történetét. A rendőr-orvos megállapítása szerint

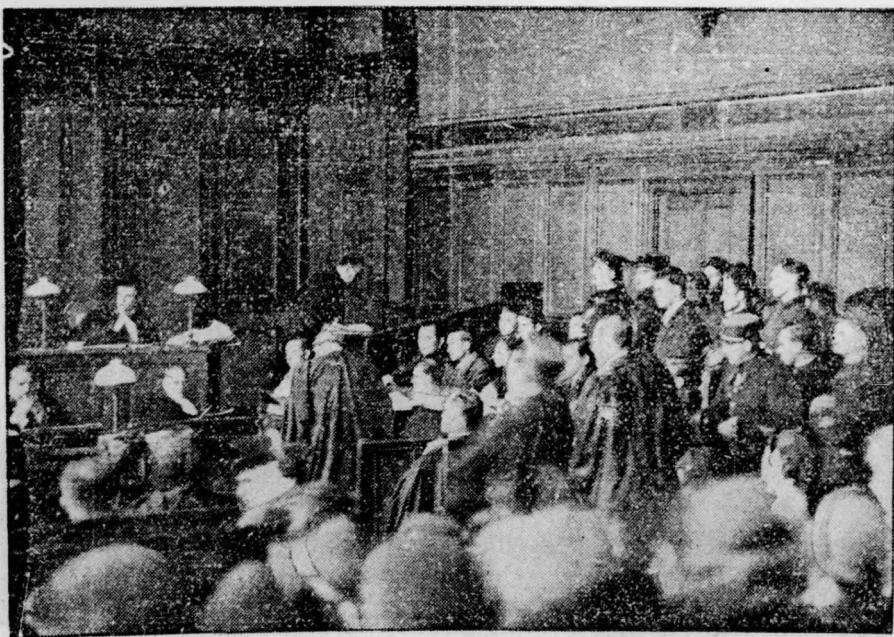
Groszmann Pál félórával az öngyilkosság felfedezése előtt követte el végzetes tettét.

Amikor a dolgozószobájában volt, minden bizonnyal azokat a búcsúleveleket írta, amelyeket az íróasztalán találtak meg. Őt lezárt borítékra bukkantak a rendőri bizottság tagjai. A legfelsőbb búcsúlevél Groszmann Pálnénak szólt, amelynek ez volt a címe: „Mókus-kámnak!”

A második levél búcsúsorait Zonitser professzornak, a volt gabonabizományos házi orvosának, a többi három pedig az ügyvédeknek szólt. Groszmann Pál ügylésznek megvárta amíg a felesége elalszik, ezután észrevétlenül elhagyta az ágyát, bement a dolgozószobájába, ahol felöltözött és két botjára támaszkodva, kíváncsorgott az erkélyre, ahonnan az utcára vetette le magát.

A házi orvoshoz címzett búcsúlevelében elmondotta, hogy gyógyíthatatlannak vélt betegsége miatt vált meg az élettől.

A tragikussorsú gabonabizományos

A franciaországi sztrájkok vezetőit máris felelősségre vonják a bíróságok

évek óta betegeskedett. A betegség a gerincét támadta meg és emiatt kellett járására a botokat használni. Grossmann Pál egyike volt a tőzsde legismertebb tagjainak. Rozs és kukorica határidő üzleteket kötött, hatalmas vagyon fölért rendelkezett és így teljesen kizárt dolog, hogy anyagi gondok miatt követte volna el az öngyilkosságot.

Grossmann Pál boldog családi életet élt a nálánál 16 évvel fiatalabb feleségével a Kossuth Lajos-téri bérpalotában, ahova május 1-én költöztek. Két szoba halos lakásban éltek olyan egyetértésben, amelyről, — aki ismerte a házaspárt — irigykedve beszélt.

Közgazdasági körökben, városzerte mély megdöbbenéssel beszélnek a szerencsétlen ember tragikus haláláról.

Grossmann Pált a rendőri bizottság intézkedésére a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Különös karamból

Különös szerencsétlenség történt vasárnapra virradó éjszaka a Váci-ú. és Aréna-út sarkán. Jurán Ernő 33 éves fodrászmester, aki a Hernád-utca 12. számú házában lakik, át akart haladni az úttesten és nem vette észre a feléje feljövő kocsival közlekedő AD 113. rendszámú autót, amely szerencsétlen embert elütötte.

A gépkocsi vezetője, aki előtt váratlanul tűnt fel a fodrászmester, hirtelen féltérítette az autó kormánykerékét.

Ugyanabban a pillanatban az ellenkező irányból egy teherautó robogott Újpest felé. A két autó egymásba szaladt, mintán azonban az útkereszteződésnél mindkét gépkocsi fékezett, így szerencsére több emberéletben nem esett kár.

Jurán Ernőt a mentők részlegesítették első segélybe, majd a Rókus-kórházba vitték.

Mexikó „békekódexe” a limai konferencia előtt

Lima, december 11.

Szombaton délután egybeült a jogügyi bizottság, hogy tanulmányozza Mexikónak a „békekódex”-ről szóló javaslatát. Ennek értelmében állandó szerv vizsgálja meg minden olyan kérdést, amely a két Amerikában veszélyeztethetné a békét.

1100 pengőt zsákmányoltak a kasszafurók

Kasszafuró betörők jártak vasárnap éjszaka az Oblath és Társa szövőgyár Pozsonyi-út 25. szám alatti telepén.

A betörők alkulesal hatoltak be a gyár irodájába és az ottlevő pénztárszekrényt megfirták, ahonnan 1100 pengőt vittek el.

A betörők kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Sikkasztási rekord

Moszkvából jelentik: A szovjet hadbiztosi kar tagjai által az egyes helyőrségekben elkövetett sikkasztások és lopások összege 1937-ben 18 millió rubelt tett ki, az 1938. esztendő első felében pedig nyolcmillió rubelt.

Ezzel kapcsolatban letartóztatták Rezint, a szovjet hadsereg főhadbiztosát, valamint számos magasrangú katonai hivatalnokot.

Nagy részvét mellett temették el Aszlányi Károlyt

Vasárnap délután nagy részvét mellett temették el Aszlányi Károlyt, a tragikus módon elhunyt fiatal író. A farsikrati temető halottsháza, ahol a temetési szertartás lefolyt, megtelt gyászolókkal. A koporsót teljesen elborították a koszorúk.

A tragikusságot író felesége nem jelentette meg a temetésén, mer a kasszafuró alkalmából ő maga is súlyosan megsérült. Maga helyett hatalmas, vörös rózsacsokrot küldött, amelynek címszalagján Aszlányi utolsó versének egy sora volt olvasható: „Te szereltem, de szép voltál...”

A temetési szertartást Hegedűs Soma cisztercita atya vezegte. A beszédelés után Pünköszt Andor és Gyarmaty István búcsúztatta el a halottat. A temetési szertartáson megjelent a magyar művészvilág és sporttársadalom számos ismert tagja.

Kunder Antal miniszter átvette esztergomi mandátumát

„Az Imrédy-kormány nem az ígérgetések, hanem a megvalósítások kormánya”

Esztergomból jelentik a Magyar Hétfő tudósítójának: Kunder Antal, az iparügyi minisztérium vezetésével megbízott kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között vette át az esztergomi választókerület mandátumát.

Kunder Antal miniszter feleségével és Törley Bálint kereskedelem- és közlekedésügyi államtitkárral vasárnap reggel gépkocsin érkezett Esztergomba, ahol ünnepélyesen fogadták.

A miniszter és az előkelőségek először a belvárosi plébánia-templomba mentek, ahol Felber Gyula dr. kanonok városi kegyúri plébános ünnepi misét és Te Deumot mondott.

A mandátumot a városháza közgyűlési termében adták át, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a választó polgárok. Perger Kálmán dr. választási elnök a városháza erkélyéről kihirdette, hogy az esztergomi választókerület egyhangúlag Kunder Antalt választotta képviselőjévé.

Az eredmény kihirdetését a városháza előtti téren összegyűlt hatalmas tömeg és

a közgyűlési teremben tartózkodók hosszsantartó, lelkes tapsal és éljenzéssel üdvözölték.

Perger Kálmán dr. választási elnök ezután rövid beszéd kíséretében átadta a megbízó levelet Kunder Antal miniszternek.

Esztergom város közönsége nevében vitte Szívós-Waldvogel József ny. tábornok köszöntötte Kunder Antal minisztert.

Kunder Antal miniszter szólalt fel ezután. Mindenekelőtt

köszönetet mondott azért a kiutatató, egyéges bizalomért, amellyel a kerület a mandátumot neki adta.

Annál is inkább köszönetet tartozik, mert hiszen a választókerület őt közelebről nem ismerte s amikor a közeli múltban a kerületben bemutatkozott, programbeszédében nem festett dőlőbábokat és nem halmozta el a választókat tetszős, de átlászó, üres ígértekkel. Mindössze annyit ígért, hogy szívesen és szeretettel foglalkozik majd a város és a kerület kérdéseivel s minden erejével azon lesz, hogy a város és a kerület közérdekű ügyeit támogassa. Hogy ezt megtehesse, azt kéri,

hogy ezek a közérdekű kívánások azonos formában jussanak a választópolgárok által kifejezésre és hogy azt az ország, amellyel a mostani választásnál olyan imponánsan állottak ki Imrédy Béla miniszterelnök politikája mellett, továbbra is őrizze meg.

A miniszterelnök nevének említésekor a választópolgárok hosszasan és lelkesen tüntettek vitéz Imrédy Béla mellett.

Kunder Antal miniszter hangoztatta, hogy rá akar szolgálni az előlegezett bizalomra s

reméli, hogy mint a kormány tagja Esztergom városában is beigazolhatja, hogy az Imrédy-kormány nem az ígérgetések, hanem a megvalósítások kormánya.

A miniszter beszédét a választók lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták.

Utána Kunder Antal miniszter a kereskedelmi társulat és az ipartestület küldöttét fogadta, majd hosszú ideig szívélyesen elbeszélgetett a választókkal. A miniszter még vasárnap visszatért a fővárosba.

Gróf Csáky István külügyminiszter hétfőn tesz esküt

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte gróf Csáky István külügyminiszteri kinevezéséről szóló legfelsőbb kéziratokat. Csáky gróf kinevezése osztatlan örömet keltett mindenfelé.

A legnépszerűbb és a legtehetségesebb fiatal diplomata került Csáky István gróf személyében a külügyminiszteri székbe.

Évek óta Kánya Kálmán legbizalmasabb munkatársa volt Csáky István gróf, aki külföldön is általános népszerűségnek örvend.

Az új külügyminiszter a hagyományos

ünnepélyes keretek között hétfőn délelőtt 11 órakor teszi le miniszteri eskujét a kormányzó kezébe. Nyomban utána átveszi hivatalát.

Csáky István gróf már vasárnap is be ment a külügyminisztériumba, ahol az osztályvezető főtisztviselőket fogadta.

Csáky gróf vasárnap délután felkereste Imrédy Béla miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Csáky István gróf hamarosan bemutatkozó látogatásokat fog tenni a baráti államok külügyminisztereinél.

„Magyarország külpolitikájára új feladatok várnak”

A német sajtó örömmel üdvözli gróf Csáky külügyminisztert

Berlin, december 11.

Valamennyi berlini lap közli Csáky István gróf kinevezését magyar külügyminiszterré. A lapok közlik az új külügyminiszter életrajzát és részletesen foglalkoznak a kinevezéssel.

A Völkischer Beobachter többi között a következőket írja:

Csáky István gróffal olyan férfi kerül a budapesti külügyminisztérium élére, aki gazdag diplomáciai tapasztalatokat egyesít magában ügyes és egészséges politikai realizmussal. Az új magyar külügyminiszter meggyőződéses híve annak a politikának, amely az ország felemelkedését a tengerhatármakkal való szoros és bizalommal áthatott együttműködés útján biztosítja és ily módon

rövid idő alatt két döntő sikert könyvelhetett el magának: a fegyverkezési szabadság helyreállítását és a bécsi döntéshozás ítélet alapján az ország területének lényeges megnövekedését.

A budapesti lapok helyeslő állásfoglalása mutatja, hogy az új külügyminiszter milyen nagy tekintélyt tudott magának kivívni országának közvéleményében.

A Berliner Tageblatt így ír:

Csáky István gróffal olyan férfi veszi át a magyar külpolitika vezetését, aki az Európa és saját országa szempontjából oly döntő események különböző szakáiban nagy szerepet játszott és így teljesen át tudja tekinteni ennek az új rendnek az alapjait. A baráti Magyarország új külügyminisztere számára ezek a tapasztalatok és ismeretek szilárd és realis alapot jelentenek a jövő feladatai szempontjából.

A Berliner Börsenzeitung megállapítja, hogy Csáky István gróffal az ifjabb külpolitikai iskola egyik legtehetségesebb diplomataja vonul be a magyar külügy-

minisztériumba. Csáky István gróf olyan pillanatban veszi át a magyar külügyminisztérium vezetését, amikor a Benes elnök Csehszlovákiájával szemben támasztott magyar revíziós igények kielégítése után

Magyarország külpolitikájára a még mindig nyugtalan Európában a konszolidálás és biztonság új feladatai várnak.

Csáky gróf — amint azt már kinyilvánította — abban látja feladatát, hogy a magyar revíziós küzdelemben is bevált római herliki tengellyel szoros együttműködésben dolgozzék együtt a fasiszta Olaszország és a nemzeti szocialista Németország kormányaival.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a többiek között ezeket írja:

A baráti Németországban örömmel üdvözölnék Csáky gróf kinevezését, mert a gróf személye biztosítja a német-magyar kapcsolatok további fennállására és elmélyítésére.

Varsó, december 11.

A lengyel lapok vasárnapi számai nagy érdeklődéssel foglalkoznak Csáky István gróf külügyminiszteri kinevezésével. A lapok egy része, köztük a Kurjer Warszawski és a Maly Dziennik, Csáky István gróf életrajzát is közli.

A Gonicz Warszawski Csáky István gróf életrajzához a következő megjegyzést fűzi: Csáky István gróf működése alatt nagy energiáról és akaratról tett tanúbizonyságot. Magyarország külpolitikája fiatal és energikus kezekbe került.

A Gonicz Warszawski és a Maly Dziennik az életrajzról szóló cikknek a következő címet adják: Báthory István nőtérnek utódja lett Magyarország külügyminisztere.

Zsidóellenes tüntetés Nagyszombaton

Pozsony december 11.

Nagyszombat községben szombaton heves antiszemita tüntetések voltak. A lakosság kifosztotta a zsidó üzleteket és felgyújtotta a zsinagógát. A rendőrség nehezen tudott rendet teremteni.

Mach, a kormány propagandafőnöke, nyugalomra hívta fel a lakosságot és bejelentette, hogy gyökeresen és méltányosan megoldásra kerül a zsidókérdés. (MTI.)

Roosevelt érdekes ajándéka

Washington, december 11.

Roosevelt elnök a Fehér Ház kényvtárában fogadta az újságírókat és közölte velük, hogy az Egyesült Államok kormányának adományozza leveleit és okmányait, valamint képgyűjteményét.

Roosevelt kijelentette, hogy az elmúlt 25 év történetét tanulmányozók érdekes adatokat találnak politikai pályafutásáról a felajánlott okmányokban. Az elnök közölte továbbá, hogy hydeparki birtokának egy részét felajánlja irattár építésére, ahol az okmányokat megőrizhetik.

Megmérgezték magukat

Vasárnapra virradó éjszaka két fiatal ember kísérelt meg öngyilkosságot. Gaalvics Géza 24 éves szobafestősegéd, aki a Lujza-utca 21. számú házában lakik Budán, az Attila-utca 21. számú bérpalota előtt

ismeretlen mérget vett be.

Eszméletlenül találtak rá a járőrök, akik értesítették a mentőket. Az életunt súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Balogh József 22 éves nyomdász a Tattai-út 86/B. számú házában levő lakásán mérget ivott.

Búcsúlevelet nem hagyott hátra és így nem tudják, hogy miért akart meghalni. A mentők őt is a Rókus-kórházba szállították.

A
MAGYAR HÉTFŐ
TESTVÉRLAPJA A
KIS ÚJSÁG
OLVASSA!!

Magyar iskolába iratták a komáromi diákokat

Komárom, december 11.

Komáromban már jóval a magyar csapatok bevonulása előtt megkezdődött a cseh-szlovák iskolák bomlása. A magyar szülők, akik addig legtöbbszörre valami kényszerítő körülmény folytán iratták gyermekeiket csehszlovák iskolába, most kivétel nélkül siettek áthozni a tanulókat a magyar intézetekbe, ahol a legnagyobb melegséggel fogadták őket.

A községi elemi iskolába összesen 130 tanuló iratkozott át, a polgári iskolába 61, a Majláth-iskolába 31, a zárda-iskolába 25. A Szent Benedekrendi főgimnáziumba 6 növendék iratkozott be.

A Magyar Országos Orvosszövetség kongresszusa

A Magyar Országos Orvosszövetség vasárnap délelőtt az Orvos Egyesület Semmelweis-termében tartotta évi rendes kongresszusát. A kongresszuson Verébely Tibor dr. mondott elnöki megnyitó beszédet.

Ezután a tisztújítás következett. Elnök lett: *Mutschenbacher* Tivadar; alelnökök: *Kélefi* József, *Born* József (budapesti) *Peis* Aladár és *vitéz Duzár* József (vidéki); főtitkár: *Korbuly* Emil; titkárak: *Fabinyi* Géza és *Bakonyi* István; pénztáros: *Ferenczy* Károly; ellenőr: *Antal* Pál és a számvizsgáló bizottság tagjai: *Andor* Béla, *Csiktorányi* Lajos, *Dányi* Mihály, *Domány* István.

A tisztújítás után a kongresszus örökös tagokat választott.

Kélefi József dr. a főtitkári jelentést olvasta fel. Végül pedig a kongresszus a szövetség beíró ügyeit tárgyalta le.

Kudarcba fulladt a venezuelai telepítés

Kopenhága, december 11.

Egy esztendő előtt kétszáz dán család vándorolt ki Venezuelába, ahová a caracasi kormány azzal a céllal hívta meg őket, hogy kísérleljék meg az ottani föld megművelését a dán módszerek szerint. Most érkező levelekből kitérjük, hogy a kísérlet teljes kudarcot vallott. A kivándorlók — noha ingyenes földterületet és felkelt kaptak — visszahonosításukat kérik.

Szöke Szakáll Hollywoodban Hajmássy Ilona New-Yorkban és egyéb érdekes hírek a mozivilágból

A népszerű *Szöke Szakáll* Hollandiából elindult Hollywoodba, hogy megkezdje első amerikai filmszerződését. *Szöke Szakáll* fog együttjárni *Deanna Durbin*-nel, *Joe Pasternak*-kal, a magyar származású filmproducer lesz a művészi vezetője az új *Deanna Durbin* — *Szöke Szakáll* filmnek.

A newyorki „Variety” írja, hogy *Hajmássy Ilona*, ki két évvel ezelőtt leszerződött Hollywoodba a *Metrohoz*, jelenleg Newyorkban tartózkodik. *Hajmássy* két éves hollywoodi tartózkodása után most néhány napi szabadságot kaptak a szülőföldjére, hogy eljassza a női főszerepet a „*Balutajka*” című nagy orosz operettben. Érdekes, hogy a „*Balutajka*” film forgatókönyve már több mint négyezer dollárjába kerül a *Metro* filmstúdióknak, de eddig még egyik változat sem nyerte meg a rendező tetszését és ezért újra átírják, még pedig a magyar származású íróval, *Vadnai* Lászlóval.

A *Paramount*-filmstúdióban a napokban kezdik meg az Amerikában tartózkodó *Lászó* Miklós „*Utazás*” című darabjának felvételét. Az új magyar filmet a világhírű *Lubich* Etnő rendezi, aki a *Metro* filmstúdiótól visszaszerződött a *Paramount*-hoz művészi igazgatónak.

A magyar származású *Zukor* György hollywoodi filmrendező, aki a „*Kamélias bűbája*” filmjével Pesten is nagy sikert aratott, legközelebb mesefilmeket fog rendezni. A filmben nem rajzolt alakok lesznek, mint *Walt Disney* híres mesejátékjaiban, hanem eleven színészek fognak szerepelni. A film egy gyerek története, a címe „*Az ősi varázsló*”. A mesefilm kosztümjeit *Adrian*, a híres hollywoodi dívtárazzó tervezi.

Mint már beszámoltunk, a *Paramount* magyar származású elnök-igazgatója Londonba érkezett. *Zukor* fedelf angolai útjának igazi oka, hogy Európában is berendezkedjék nagyarávú filmgyártására. A *Paramount* magyar filmgyártása hosszabb tárgyalásokat követett *Korda* Sándorral, a *London Film-Útd.* elnökeivel, akik a vállalkozás megvalósítását kötnek, hogy amerikai és európai színészeket Londonba gyűrtjék a *Paramount* produkciójának felé.

Hashajtó kalendáriumok

a középkorban fontos segédeszközök voltak a kuruzsloknak, sőt orvosoknak is. Már akkor felismerték t. i. hogy nemcsak a beteg, hanem az egészséges embernek is rendszeresen purgánia (tisztítania) kell szervezetét, tehát igyekeztek valami rendszert megállapítani és a meghajtásra a csillagok állásából megtalálni a legkedvezőbb időpontot. A csillagászatot is foglalkozó orvosok kalendáriumokat készítettek, amelyek a hashajtás időszakát a csillagok állása szerint egész évre megállapították. Mennyivel előnyösebb helyzetben vagyunk ma, amikor a modern orvostudomány megállapítása szerint használhatjuk epe-, máj-, gyomormegbetegedésnél, túlhízásnál a *Mira* glaubersós gyógyvizet, mely reggelenként, éhgyomorral, 1-2 poháryival fogyasztva, áldásos hatását mindig kifejti.

Kiszakította magát megmentői kezéből és a Dunába ugrott egy életunt férfi

Példátlannul izgalmas életmentés volt vasárnap hajnalban az Erzsébet-hídon.

Egy jólöltözött, 25-30 év körüli ismeretlen férfi felmászott a híd korlátjára, hogy onnan a Dunába vesse magát.

Ugyanebben az időben, hajnali 5 óra tájban haladt arra *Kiss Ákos* közlekedési alkalmazott és két társa, akik munkába indultak. Futva közelítették meg az öngyilkosjelöltet, aki sikerült is lehágni az Erzsébet-híd korlátjáról.

Az életunt vad viaskodásba kezdett a három férfival, míg végül kiszakította magát azok kezei közül és szándékát megvalósította: az Erzsébet hídról a Dunába ugrott.

Az öngyilkossági kísérletet észrevették a rendőrség motoros-őrségének emberei, akik *Istros* nevű hajóval siettek a fuldokló

fiatalember segítségére. Hosszas keresgélés után

rátaláltak az életuntra, aki aléltan zuhant a moterosónak fenekére.

A hullámsírból kimentett fiatalembert partravitték. Mesterregecs lélegzővel igyekeztek az öngyilkost magához téríteni, a mentőket is kihívták, segíteni azonban nem lehetett.

a szerencsétlen férfi meghalt.

Átkutatták az életunt ruhájának zsebeit és abban *Wölke* Alfréd 28 éves szövetségesevére kiállított munkakönyvet és különböző más iratot találtak.

Valószínűnek látszik tehát, hogy a halálos öngyilkosság áldozata a szövetségeseivel azonos.

Wölke Alfréd holttestét a rendőrség intézkedésére a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Száz halálos áldozatot követelt a manillai forgószél

Manilla, december 11. délelőti vidékein nagy pusztításokat okozott, 98 ember meghalt és igen sokan elhaltak. A december 8-i forgószélvihar Manilla tüntek.

10 év alatt tizenkét millióval csökkent a Szovjet lakosságának száma

Leningrádból jelentik: Most tisztázták a szovjet hatóságok által érvénytelenített 1937. évi általános népszámlálás adatait. E népszámlálás adatai szerint a tanácsköztársaságok szövetsége területén az 1937. esztendőben 154 millió lakos volt.

A statisztikai hivatalok elméleti számítása alapján azonban 180 millió lakosnak „kellett volna” lenni.

Eppen ezért ezen népszámlálás eredményei annál is inkább jellemzők voltak, miután már 1929-ben a Szovjetek 154 millió lakost számoltak. Eszerint az 1937-ben megkezdett népszámlálás azt állapította meg, hogy az utóbbi 10 esztendő folyamán a Szovjetek lakosainak a száma alig változott. Tekintettel arra, hogy a szovjet kormányzat kételyei támadtak a népszámlálás helyességét illetően, nem hagyta azt helyben. A megkezdett vizsgálat azonban mégis azt állapította meg, hogy a megkezdett népszámlálás adatai megfelelnek a valóságnak. Azt is megállapították, hogy 1929-től 1933-ig a lakosság száma 12 millióval növekedett. A Szovjeteknek 1933-ban 166 millió lakosa volt és csak 1933 után kezdett a lakosság száma erős esést mutatni. A következő öt éves időszak, azaz 1933-tól nemcsak, hogy semmilyen növekedést nem mutatott, hanem ellenkezőleg.

a lakosság száma 12 millióval csökkent.

Ezen lehetőséggel a Szovjeteknek komolyan

számolni kell. A lakosság számának csökkentéséhez 1923-tól nagyban hozzájárult a falvak tömeges kollektivizációja és az ezzel járó megtorló intézkedések. Ennek folytán a falusi lakosság tömegesen kezdett a városokba vándorolni. Ez okozta a munkabérek lesorítását, a nagy drágaságot, valamint a lakóhiányt. A falusi lakosság városokba törlése vezetett a városokban a családi élet felbomlására, ami a válságok járványoszerű növekedésében nyilatkozott meg. 1933-tól

a halálozások száma kezdte felülmúlni az évszázatekét számát.

Végeredményben az egész idősebb generáció teljesen kihalt. Nagyobb városokban, mint Moszkvában, Leningrádban stb. ritkán látni egyetlen éven felül egyenket. Az éhínség, pszichikai depresszió és a fertőző betegségek siettettké idősebb és gyengébb emberek kimúlását.

A szovjet hatóságok 1938-ban új népszámlálás megkezdését rendelték el. Ezen népszámlálásnak ki kell mutatni azt, hogy a szovjet uralkodó rendszer a lakosságok a rendszeres fejlődést biztosítja. Miután az 1937-ben megkezdett népszámlálás épp az ellenkezőjét bizonyította ki, az 1938-es népszámlálásnak ki „kell” mutatnia, hogy a Szovjetekben a lakosság növekedik és hogy az emberek a Szovjetekben „előre elgondolt terv alapján jönnek a világra és halnak meg.”

IVÓK ÚRÁK

Rudasparkban

az Attila, Hungária és Juventus források vizével. Gyomor, vese és bélbántalmaknál, korai elöregedésnél és magas vérnyomásnál kitűnő gyógyszeredmények. Nyitva reggel 7-től este 6-ig.

a színészkamaráról és a városatyákról

Stux: A kávéházban találkozok *Stux* és *Fux*. *Fux*: Mi újság, *Stux* úr? Mit keres olyan izgatottan ebben az újságban?

Stux: Keresem benne, hogy mikor lesz légvédelmi gyakorlat Budapesten.

Fux: De hiszen az már a múlt héten szerdán megvolt! Ezt sem tudja?

Stux: Honnan tudnám? Restanélam van az újságovalasámban, mert azababonans vagyott... Én még csak ott tartok, hogy az óvásban, égvédelmi gyakorlat lesz...

Fux (nézős): Jól van maga informálva, mondhatom! Ezekután álljon ide az ember és beszéljen magával... Mit szól hozzá, a színészek közül mennyien maradnak a kamarából?

Stux: Mégis hányan?

Fux: Több száz.

Stux: És hányan vannak benn?

Fux: Körülbelül kétezer.

Stux: Ah, maga csak ugrott engem...

Fux: Már miért ugratnám?

Stux: Na hallja, hol van a világon egy akkora kamara, amibe kétezer ember befér?

Fux: No de ne vicceljen, amikor ez kemoly dolog!

Stux: Hiába mond nekem ilyeneket. Nálunk ha egy ember benn van a kamarában, a másik már nem fér bele...

Fux: Milyen kamaráról beszél maga szerencsétlen?

Stux: Az éléskamráról, ami a lakáson van...

Fux (dühös): Hogy zónák magát örök daltára egy ilyen kamrába! Nem érti, hogy én a színészek kamarájáról beszélek?

Stux: Miért, pont a színészeknek építnek a pesti bérházakban akkora kamarát?

Fux: Ide figyeljen, maga borzalmas ember. A színészek közül ezentúl csak azok jártak hának, akik benn vannak a kamarában...

Stux: Hogyan játszhatnak a színházban, ha benn vannak a kamarában?... Jelzem, a kifizetésnél hasonlóképpen van, de ő nem számít...

Fux: Mi van hasonlóképpen a kifizetésnél?

Stux: A legzűlésebben a kamrába bújik és ott játszik...

Fux (dühös): Na slussz, elég volt ebből a témából! De ha már arról van szó, mondja, látta a „Francia szobalány”-t?

Stux: Mondja, most fröcsözi átkar? Közönséges trampus van nálunk, de nem francia szobalány...

Fux: De nem ezt kérdeztem! Úgy értettem, hogy nem ment-e el megnézni a „Francia szobalány”-t? Én tegnap este voltam nála.

Stux: Ne mondja... No és?

Fux: Nagyszerűen szórakoztam.

Stux: Maga csibész!...

Fux: Mondja, most mi? csodálkozik és miért van meglátrákozva?

Stux: Na hallja, már idáig jutott, hogy szobalánnyal kezd ki és még be is vallja, hogy ott volt nála?...

Fux (vörös a méregtől): De maga szerencsétlen, ez egy vigjáték! A címe az, hogy „Francia szobalány”.

Stux: És a szobalány is benn van a kamarában?

Fux: Természetesen.

Stux: Ezt még értem, a szobalányt még van mit keresnie a kamarában, de a *Kiss Ferenc*, vagy a *Ceortosnak* mi dolga van ott?...

Fux: Ha nem akarja, hogy megfellekzem magamról, akkor hagyja abba ezt a témát! Mondja inkább, mit szól hozzá, hogy mennyien léptek ki a fővárosi kormánypártból?

Stux: Maga is kilépett?

Fux: Hogyan léptem volna ki? Hiszen én nem is vagyok városatyá.

Stux: *Fux* úr, maga csakugyan nem az?

Fux: Mit csodálkozik annyira? Petrus, hogy nem vagyok.

Stux: És legalább tudja, hogy ki az?

Fux: Persze. Például *Zsitvay*.

Stux: Mi az, hogy például? Még mások is?

Fux: Természetes. Több, mint egy tucat.

Stux: Ürsten! És kihez hasonlít a gyerek?

Fux: Milyen gyerekről beszél maga szerencsétlen?

Stux: Hát nem az előbb mondta, hogy gyereke van, de nem maga az atya?...

László Ferenc.

— Tudja-e, mi legyen a karácsonyi ajándék? Már régóta mesél a karácsony, ideje fogalkozni ezzel a kérdéssel. Sok ezer ember vártól erre az általános kérdésre minden napjának. Jól bevált, pompás levelek kerültek a 88-as és 90-es Orion-rádiók Szereplőiből az a precízítás, amely a készülő Szereplőiben kifejezte jól látni és hallani kell a 88-as és 90-es Orion-rádiók, hogy legyenek levelek róla. Kérje bemutatóit a legközelebbi Orion-rádiókereskedőnél és Ön fogja tudni, mi legyen a karácsonyi ajándék.

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter ismertette a földbirtokreform alapelveit

Elsősorban parlagon heverő és idegen állampolgárok földjeit veszik igénybe, azután kerül sor a részvénytársaságokra és bankokra

Könnyítések az ősi birtokok szempontjából

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vasárnap tartotta idei közgyűlését nagy érdeklődés mellett. A közgyűlésen megjelent gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter is, akit gróf Somssich László üdvözölt meleg szavakkal. Gróf Somssich előlki megnyitotta beszédében üdvözölte a felvidékel visszakerült gazdatársadalmat. Beszédé további során beszámolt az elmúlt év mezőgazdasági eredményéről.

Az hangzott, hogy a mezőgazdasági termelés színvonalának emelésére kell törekedni.

Végül a birtokpolitikai kérdésekkel foglalkozott, mindenekelőtt a telepítés kérdésével. Rámutatott arra, hogy manapság azok között, akik ezekkel a kérdésekkel foglalkoznak, a földet legtöbbször nem ismerik. Kijelentette, hogy Magyarországon nincsen annyi föld, amennyinek szétosztásával lehetne vezetni egy túlsűrűn lakott ország összes szociális bajait. Hangzottatta a pénzügyi alátámasztás szükségességét, mert a földhöz juttatottak nélkül csődbe kerülne. Arra kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a törvényjavaslat tervezetét kellő időben bocsassa véleményadás végett az OMGE rendelkezésére.

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter mondott ezután nagy beszédet. Bevezetőben köszönetet mondott az üdvözlésért, majd így folytatta:

— A magyar földhöz hozzájutni csak ihlettel kézzel szabad. Csak úgy, hogy annak minden egyes problémáját teljes egészében ismerjük. Nem szabad egyes kérdéseket kiragadni, hanem organikus megoldásra van szükség.

A reformkorok küszöbén állunk, amelynek a célkitűzése az kell, hogy legyen, hogy minél több önálló egzisztenciát teremtsünk ebben az országban és gondoskodnunk kell arról, hogy a magyar földből minél több ember tudja megkeresni a maga kenyerét.

Történelmi szerencséje Magyarországnak, hogy amidőn sorsdöntő órákat él a nemzet, amikor súlyos szociális problémák megoldásáról volt szó, a történelmi osztály és a gazdatársadalom mindig hivatása magaslatán állott.

— Sok szó esett mostanában a készülő kisbérleti törvényről. A telepítési törvény értelmében teiepes községeket lehet alkotni, azonban ez egyúttal súlyos pénzügyi kérdés is és óriási pénzüsségeket kívánnak, ha a telepítést gyors ütemben akarjuk megvalósítani és ugyanakkor, miután tökeszegény országban élünk, gondoskodni kell azokról, akik tőke nélkül nem tudnának elkezdni gazdálkodni, mert az olyan emberek, akikben meg van az akarat és a tudás, segítenünk kell, hogy meglegyen a megfelelő instrukciójuk a földműveléshez és tudásukat és szorgalmukat érvényesíteni tudják. Elsősorban tehát a kisbérletek alakítására gondolunk s kérdés, milyen sorrendben vegyük igénybe az ehhez szükséges földeket.

— Elsősorban a parlagon lévő földek igénybevételéről van szó. Mindegy, hogy az ilyen föld ötvenholdas, vagy ezerholdas.

A magántulajdon elvi alapján állunk,

a magyar föld mindannyiunknak az édesanyja és éppen ezért türethetetlen, hogy annak csak egy kis része is rosszalmúvel, vagy műveletlen legyen. Másodsorban az idegen állampolgárok kezében lévő földekre kerülhet a sor, természetesen a viszonyosság elvének érvényesítése mellett.

Utána igénybe kell venni a részvénytársaságok, a bankok birtokait és csak legutoljára szabad az ősi birtokokhoz hozzájutni. Sokkal szigorúbban kell elbírálni a részvénytársaságok és bankok birtokait, mint az ősi családi birtokokat, s nemcsak az igénybevétel tekintetében, hanem számosság tekintetében is.

Az ősi birtok birtok szempontjából bizonyos könnyítéseket kívánok megvalósítani,

különösen a középbirtokokon, mert az országunk szüksége van a középbirtokokra, de a nagybirtokokra is. A középbirtokokra szükség van, hogy a falun legyen megfelelő vezető társadalom. De szükség van a nagybirtokra is, hogy a termelés volumenje ne

csökken, hogy a mezőgazdasági kísérleteket azokon lehessen megvalósítani.

— Elsősorban tehát a középbirtokokon kell segíteni és azokat kisbérletek alakítása céljából nem lehet úgy igénybe venni, mint a mamutbirtokokat, mert csaiádvédelmi szempontokra is figyelemmel kell lenni és ha egy középbirtokosnak több gyereke van, akkor nagyobb területmentességet kell élveznie a kisbérletek alakításánál. De ugyanakkor gondoskodni kell arról is, hogy a mezőgazdasági cselédség megfelelő sorban éljen. Nemcsak kis hásonbérlethez kell juttatni az igénylőket, hanem meg kell oldani és szaporítani kell a részesföldek számát is. Főleg olyanoknál, akik önhibájukon kívül estek el a kereset lehetőségétől. Erre a legalkalmasabb mód a részesföldek juttatása, ami egyébként nem új fogalom, mert a nagybirtokok eddig is adtak részesföldeket.

Rámutatott a miniszter arra, hogy minden önhibáin kívül keresetétől elesett cselédnek és mezőgazdasági munkásnak kenyérhez kell jutnia.

A szociális célkitűzéseket úgy akarják megvalósítani, hogy a gazdatársadalom anyagi helyzete kellőképpen legyen megalapozva.

Gondoskodni kell arról, hogy a mezőgazdasági terményeink megfelelő árnívón mozogjanak.

— A gazdának egyúttal jó kereskedőnek is kell lennie — emelte ki gróf Teleki Mihály.

Beszéde végén az érdekképviseletek munkájáról szólt elismerőleg a miniszter.

Az kell, emelte ki, hogy ebből az élőt magyar földből minél többen tudjanak

megélni és biztos vagyok abban, hogy ha esetleg áldozatokat is kívánnak a gazdatársadalomtól, az nem fogja elriasztani a föld birtokosait attól, hogy azok a célkitűzések, amelyek a magyar nép boldogulásának az érdekében szükségesek, a megvalósulásra jussanak. Isten áldását kérem munkájukra, hogy annak nyomán elérhessék az idő minél előbb a magyar gazdatársadalom szebb és boldogabb jövőjéhez.

A földművelésügyi miniszter éljenzással és tapsal fogadott beszéde után dr. Szilassy Béla államtitkár szólalt fel, és azt hangoztatta, hogy meg kell győgyíteni azokat a sebeket, amelyeket 20 esztendő alatt a cseh földreform ejtett a magyar gazdákon.

A cél az legyen, hogy az idegenfajú elemek helyére magyar kizsálda elemeket telepítsenek.

Helytelennek mondotta a nagybirtokrendszer további fenmaradását, különösen az ország széleken.

A közgyűlés az elhunyt Székács Elemér és Beliczey Géza alelnökök helyébe egyhangúlag Fodor Jenőt, a Felvidéki Gazdasági Egyesületek Szövetségének elnökét és Manninger G. Adolfot választotta meg.

Fodor Jenő beszédében azt hangoztatta, hogy a gazdatársadalom megszervezéséért kíván működni.

Mulschenbacher Emil dr. ügyvezető igazgató ismertette az OMGE multévi működését, amelyhez elsőnek Czettler Jenő szólt hozzá. Indítványozta, hogy a közgyűlés adjon bizalmának kifejezést gróf Somssich László személye iránt. Tolnay-Knefely Ödön csatlakozott az indítványhoz és sürgette a gazdatársadalom megszervezését.

Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök listája nagy sikert aratott

Belgrád, december 11.

A délelőtti részeredmények alapján megállapítható, hogy

Sztojadinovics miniszterelnök választási listája az egész országban nagy sikert aratott.

60000

Magyar
Minister
Nőve

TUNGSRAM
IZZÓLÁMPA RÁDIÓCSŐ

TÖRLEY
RÉSERVÉ AMERICAIN

Belgrádban a jugoszláv radikális unió listája a déli órákig 80.211 szavazatot kapott, míg az összes többi ellenzéki listára csak 6.352 szavazat esett.

Belgrád, dec. 11. (Avala)

Az egész országban rendben folynak a törvényhozási választások. A szavazóhelyiségeket 7 órakor nyitották ki és este 18 órakor zárják. Szombat óta szesztilalom van érvényben.

Belgrádban Sztojadinovics listája 80,211 szavazatot 90 százalékkal kapta.

Cerda lett Chile elnöke

Santiago de Chile, december 11.

Hivatalosan közlik az elnökválasztás végleges eredményét. Cerda 222.720 szavazatot kapott, Ross 218.709 szavazatával szemben. Cerdát december 24-én kiáltják ki Chile köztársasági elnökévé.

A „HANGYA” VETTE ÁT A BENEDEK EXPORTVÁLLALATOT

Kecskemétrelele jelent a Magyar Hétfé tudósítja. Kecskemét és környékének mezőgazdasági életében nagy feltűnést keltett, hogy a nagyrirű Benedek-féle exportvállalatot a Hangya átvette. A Benedek-féle telep léttározása most van folyamatban.

Értesüléseink szerint a Hangya birtokába megy át a cég nagykőrösi telepe is. Benedekék főleg baromfi- és gyümölcsexporttal foglalkoztak. Különösen angolai árutuk volt számottevő.

SPANYOLORSZÁGEAN A HELYZET VALTOZATLAN

Bilbao, december 11.

A nemzeti és a köztársasági főhadikötis egybehangzó jelentése szerint a harcok ma nyugalmat van.

A köztársasági hadijelentés közli, hogy nemzeti repülőek bombázták Barcelona katonai célpontjait.

„ZSIDÓCEMPESEKET” LEPLEZTEK LE

Buenos Aires, december 11.

A titkosrendőrség leplezett egy szervezetet, amely beutazási engedélyt nem rendelkező zsidókat csempesztett be Montevideoba. A szervezet három tagját és hat törvényellenesen bevándorolt zsidót letartóztattak.

IPARTESTÜLETI KÜLDÖTTSEG A BATAGYAR ÜGYEKEN KÜNDER ANTAL IPARÜGYI MINISZTERNEL

Tobler János országgyűlési képviselő a cipésziparosok küldöttségét vezette Kunder Antal iparügyi miniszter elé. A küldöttségben résztvevő Balduf Sándor, a budapesti cipész ipartestület elnöke és a pestkörnyéki ipartestületek több vezetője. A küldöttség elnökségét és azokkal kapcsolatban számításait mutatta be az iparügyi miniszternek, akit arra kért, hogy a Bata-gyár Cs 125 főkéjének letelepedését akadályozza meg. Kunder Antal miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy mielőtt ebben a kérdésben döntene, különböző feleket fog meghallgatni. Tobler János országgyűlési képviselő ezek után közölte a miniszterrel, hogy ebben a tárgyban bejegyzett interpellációját egyelőre nem mondja el.

JAKUCZK — A TÁVOL-KELETI HADSEREG FÜGYVERTARA

Moszkva, december 11.

A szibériai Jakuczok három éven belül a Távolkeleti hadsereg hadiipari központjává lesz kiépítve. Rövidesen huszonegy gyár épül ott. Mindezenelőtt Jakuczokban rádióállomást létesítenek.

SVAJC MEGVÉDI AZ ALLAM „SZELLEMI ÖRÖKSÉGET”

Bern, december 11.

A szövetség tanács rendeletet fogadott el „a svájci szövetséges állam szellemi örökségének védelmére.” E célra évi 500.000 frankot fordítanak. Ebből az összegből indítják meg a jövő év elején a tengerentúli országoknak szóló rádióadásokat és minden három évben 5000 svájci frankos díjat tűznek ki a Svájcot ismertető legjobb külföldi munka díjazására. Igen fontos szerepet játszik a tervbevetett intézkedések között a tanítók továbbképzése és az iskolák befejezése utáni népművelés, aminek céljaira anyagi eszközöket bocsátanak a kantonok rendelkezésére.

ITT A MEGHITT SAROKBAN ELMONDHATOM...

PAHOLYBAN...

Észtdarab és észdarab

Kitsberg

Északon jobb a hosszútávúfutók, nálunk jobb a drámaírók. Ezek a dolgok nemzeti adottságok. Kis nemzetek is külsőre tekintve szellemi kiválóságokat, az északiaknak nyilván nem kicsiségükön múlik, hogy észtdarabban nem tudtak olyan hatalmasat alkotni, mint például époszban.

Az „Ordások” című színmű az észtdrámái irodalom egyik reprezentáns alkotása. Számunkra csak kuriózum, amelynek lehet, hogy helye van egy állami színház hivatalos műsortervezetén, de nincs helye a nagyközönség érdeklődési körében. Már bemutatásának pillanatában nem egyéb irodalomtörténelmi. Előnye, hogy egy számunkra idegen világba visz el bennünket, hátránya, hogy ebben az idegen világban számunkra meglehetősen közzömbös események történnek. Lehetőleg, hogy az észti házak birodalmában lejátszódó dráma is érdekesebben kereshetők ki magyar, mint észtdrámák, mint ahogy magyar szerző (Kálly: Roninok kincse) írta számunkra a legkínzóbb japán drámát, amely sokkal jobban megfelel a mi ízlésünknek, mintha talán benszülött japán író írta volna.

Az Ordások alapötlete egy régi jobbágybabona, amely szerint akadnak bezorkány-leányok, akik farkassá tudnak változni. Kitsberg ezt a babonát dramatiszálta és közben alkalma nyílik arra, hogy az emberi gonoszság és butaság ellen fellázadjon. Története azonban annyira naiv, átültetés, egy színelvű festett és egy szőlő szőlő, hogy a mi szempontjaink színházi érzékszervünk és a francia színházi kultúrán fejlődött ízlésünk pillanatig se tud megfogadni ott, ahol az észtdarab valószínűleg együtt zokog az ordások venitárával. És mialatt a szőlő vadul süvít, az ügyelő két kézzel szórja a hóváltat és a színház segédszemélyzete a kulisszák mögött besülőremlő buzgalommal utánozza a farkasüvölést, amitől a darab észtdarabok állandóan rétegnak, mi kénytelenek vagyunk magállapítani, a nem észtdarab, hanem amerikai Walt Disneyvel egyetértően, hogy „nem félünk a farkastól.”

És még egy idézet, ezúttal nem amerikai, hanem magyar szerzőtől: „Tán csodállek, ánde nem szeretlek, lépjtem hegy-völgyéket nem járja”. Ez a legbübb, amit a tiszteltremlő Kitsberg színművéről elmondhatunk.

A Nemzeti Színház igen határos díszleteket (Horváth János), élethű illateket és északian dörmögni igyekvő színészeket állított az Ordások szolgálatába és ez a szolgálat sok esetben átsegíti a darabot a rendező is nagyobb pontjain. Lakács Margit játssza a lányt, akit

a többiek elfarkasodással vádolnak: sok jó drámai hangja akad. Tetszik Szabó Sándor is. A darab egyéb fűszerepei megőzianak: Lehotay, Berki, Répölthy, Góbbi és Ujlaki között. Abonyi Tivadár játékmesterkedése alatt mindnyájan mindent elkövetnek, hogy a magyar és az észtd gondolkodás és észtd közötti távolságot minél kisebbre csökkentsék.

Hevesi

A Döbészinas, Hevesi Sándor új vígjátéka, nem emlék, nem órács, nem átlós és nem ihlet szülte, hanem spekuláció. Nincs benne szív, csak agy. Nem romantika, hanem matematika. Összű. Játék a színházal, közönséggel. Tréning a darabírásához. A kitűnő színpadmérő kísérletezése arról, hogy mit lehet egy alapötletből kihozni. Az őtől átlósítás. Ílet és valódi, realizmus és naturalizmus keveredik itt. A kérdés az, hogy a közönséget egy ilyen bűvészműtárvány érdekli-e, belemegy-e a színpadba abba a térségbe, amelynek címe: „Játsszunk színházal?”

Hevesi Sándor, aki mint rendező olyan kámulatos pontosságal ki tud számítani hallgatókat, fel tud építeni helyzeteket és ki tud helyezni ezutánokat, mint író ezúttal nem tud hatást kelteni. Ez a kísérleti vígjáték egy üvegburában zajlik: le, amely légmentesen el van zárva a nézőtér elől. Idegen emberek érdektelen helyzetekbe kerülnek, — ez minden. Hogy közben itt-ott felmorajlik a nevetés, ez olyan kitűnő színházi emberrel, mint Hevesi-nél természetesen hiszen az anyaggal tökéletesen bánt, ezúttal éppen csak az anyag művészetével van baj. Természetesen most is becsújjuk eszhatatlan ízlését és azt a bizonyos, amellyel a glóbtól távol tartja magát, valamint technikai fölényét, nyugalmát, amellyel minden helyzetet magától érthetővé tud tenni.

A Bolvárosi Színházal becsújjal tell kidolgozott, tehetséges eladást kapunk, amelyből a főérem Sármaszy Miklósé, az új rendező. Turay Ida, ha nem is kapott százszázalékos Turay-szerepet, kedves és vidám, mint mindig. Nem ő (és többi színész-társ) tehet róla, hogy egyes jelenetek — pl a harmadik felvonás törvényszéki jelenete — gyermekdeden naívak hatnak.

Érill áns koralkatalkítás Nagy Györgyű nagyon jó Simon Zsuzsa, tetszik Boray, Laczkó Aranka, Vidor Feri, Baróthy és Kántor Pepa.

Szilágyi László és Somogyváry Rudolf ezúttal azt a hatást kelteik, mint mikor két ifjú, ügyesen szavalt fiatalembernek odabaza azt mondják: „Sajni pályára kellene mennetek!” — és ör mentek. Gara Zoltán díszlete stílusosan ízléstelen. Szánthó Dénes

ITT A MEGHITT SAROKBAN ELMONDHATOM...

A londoni Claridge Hotelben rendezett várbemutató a legnaggyobb fellendű hűtű díszletű. A baloldalt a gyémánt, a jobboldalt aquamarina díszletű.

Az angol és amerikai lapokban érdekes képek jelentek meg Zogu albán királyról és Geraldine királynőről. Az albán királynő — ha lehet — a képek szerint szebb, mint leánykorában volt. Teleki Káta grófiasasszony egyébként az albán királyi udvarból hazakerkezett, míg Szolnokról a közeli napokban indul Tiránába Geraldine királynő egyik rokona, Szinyei Merse Félixné.

Allitól meg történt a járásbírósgon az alábbi eset.

Bíró: Csak egyet nem értek. Hogy van az, hogy maga előbb hülye, barommal nevezte a panaszsot, azután egy félóra múlva visszament hozzá és szó nélkül pofonvágtá.

Vádútt: Mert csak azután jutott az eszembe, hogy a panaszos olyan süket, mint az ügyű.

A belváros előkelő kis utcájában szikrázó kirakat állítja meg a járókelőket. Az idei mikulás- és karácsonyi ajánások sorsa ezzel már el is dűt — Jolie, divat-ékszer boltjában, Kigyó-utca 4—6.

Anna királyi hercegasszony igen érdekesnek ígérkező előadást tartó hétfelűtán hat órakor a rádióban: „A nő szerepe a légiófalomban” címmel.

Bár még messze van a Szilveszter, a színészek máris erősen készülődnek az évforduló napjára. A központban valóságos haditerveket dolgoznak ki.

„Az esküvűdön én is ott leszek” című slágerű refrénjének első sorát táviratozta az aranyifjú volt menyasszonyának, aki más felesége lesz. „Könyörgöm, ne csinálj botrányt!” — volt a nő választáviratának szövege.

A művészkörhözban jegyeztük le két epés előadóművésznők csevegését. — No, most láthatod, mennyire nem vagy népszerű. Mindössze tíz ember volt az előadásodon. — De ez a tíz végig ott volt, nem úgy, mint nálad, hogy a végén senki sem maradt.

PESTI SZÍNHÁZ Szombaton, december 17-én 6 óráz a legnagyobb párisi siker! BOLDOG ÓRÁK

Claude Andre PUGET vígjátéka Fordította: CRBOK Anilla Fűszereplők: Kormos Márta, Márkus Margit, Szeres Lia, Greguss Zoltán, Ferényi László, Puskás Tibor. Telefon. közlés: 15—488, 122—144

Gervai Marica divatos 6 soros gyöngye és karkötője is Jolie ékszerboltjából való

Legújabb 3-részes Darrioux poudrier — P 9.- 3-soros francia tekla-gyöngy fűlkípsszei — P 10.- 3-soros tenyészlelt igaz-gyöngy ezüst ant.k csattal P 75.-

MEGKÖNNYITÜK bevásárlásal azzal, hogy tudádklő kirakatainkban minden darabot olcsó árakkal jelöltünk meg.

Jolie divat-ékszerbolt Budapest, IV., Kigyó-utca 4—6.

A Csekonis-palotában tartott jótékony célú divatrevűn nagy sikert aratott gróf Szapáry Antal, mint „bár-mixer”.

Az orvos operaénekesek száma egygyel szaporodott. Dr. Sándor István a legújabb orvos operaénekes. A kitűnő hangű orvosnak nagy karriert jósolnak.

Báró Miske Gerstenberger Jenű fő-konzul, a trieszi magyar konzulátus vezetője egyheti szombathelyi tartózkodás után visszatért állomahelyére.

A legifjabb pesti színészházaspár — mint ismeretes — gépkocsin indult nászútra és baleset érte őket. Szepes Lia most minden ádfolat helyett kijelenti, hogy a gépkocsit csak kisebb sérüléskor érte és csak addig jár kiskaszaron, míg a javítást el nem végzik. A színészházaspár egyébként hetenként három napot fordít nászútra-zásra, amikor a férj, illetűeg a feleség nem játszik, illetűeg nem megy próbára.

Lillian Harvey világhírű német filmsztár és magyar földbirtokosnű életűregényes operett készűl.

Hajmássy Ilona, amerikai sztárnevűn Ilona Massey, az utóbbi napokban sokat szerepelt a hollywooű lapok hasábjain. A művésznű, aki legűlűbb gyakran volt látható Eleanor Powell társaságűban, Michael Whalen fiatal filmsztár szűűt lánggyűjtotta. A fiatalember állandóan a magyar filmsztár közelében tartózkodik. Egyelőre Hajmássy Ilona állja az ostromot...

A színészvilágban másról sincs szó, mint a kamaráról. Folyton azokról beszélnek, akiket felvettek és akik kimaradtak. A filmsűdióban is állandóan csoportok verődnek össze és izgatottan tárgyalják a kamara-kérdést.

A soron levű filmújdonaság rendezűje valósággal a haját tepte, mert nem tudta kellű időben összehivatni a jelenűtben szereplűket.

— Őriásű botrányt csinálók! — kiűltotta — ha nem hagyják abba a kamara-kérdést.

Ebben a pillanatban megjelent egy küldűne és jelentette: — A Kamara-erdű vezetűsége szeretűn beszélűni telefonon a rendezűűrral.

— Nahát — kiűltotta a rendezűű — már az erdűnek is kamarája van?!

Mozipremierek és filmsikerek

OLIMPIASZ II

A héten került bemutatásra az olimpia film második része, amely a sport bravúrjairól és az emberi testkultusz szépségeiről ragyogó bizonyítékot nyújt. A modern olimpiáczek csodálatos sportbravúrjai peragtek le szeműnk előtt. Az olimpiai film második részűelsősorban magyar szempontból érdekel bennűnket. Láttuk Csik nagyzerű gyűzelmű, mely után felszaladt az árboera a nemzeti színű lobogű, amely a magyar sport díszűgűt hirdette. Gyűnyörkűdűnk Harangi szűp küzdelműben, Kabos és Elek Ilona pompás vívművészetűben, lovasztűjeink nagyzerű teljesítműnyűben. Crodítatba ejtett torűbbű a ma már Hollywood legűpzerűbb filmszűnűszűvű vált Glen Morrisonak elkeseredett küzdelme a világrekordért. Leni Riefenstahli pompás rendezűsűben elűhűn vetűdűtt elűnk az olimpiaszű sok nagyzerű sportteljesítműnye, a káprázatos befajozű ünneppal. A film tűnyűleg a „szűpsűgű ünnepp” és a sport bűsi küzdelmeinek és rekordjainak bravúrja!

BÉCSI KISLANY

Meghatottan néztűk az osztrák filmgűártás vűlűsű filmjűt. Fűnysszűnpadra került a magyar filmprimadonnával, Eggerth Máriaival a címűszerepben a „Bűcsi kislány”. Eggerth Mária nemcsak csodálatos szűpen énekelte szűvűhezszűlű bűcsi és magyar notáit, hanem a bűcsi kislány szerepűben magával hozta a régi csűszűrvűros levegűjűt, kedűlyűt és romantikus leikűt. Műtűt partnereit vűlűak Paul Hűrbűger, Hans Moser és Theo Lingen, akik mind elsűrangű szereplűk az énekes bűcsi filmgűtűknak. A darab rendezűse és kiűllítűsa szintűn nagyűstűlű.

ASSZONYSZESZELY

A Metro-filmstűdióban készűlt ez az amerikai film eurűpai ízlűszel. Olyan a darab elejétűl végűig, mint egy kűnyves, mosogűű lűrai elbeszűlés. Hűsnűje egy elkűnyvezettűt newyorki revűtűzűr és hűse a texasi dűlűbűbűs rűnárűlű elszakadt katoná, aki a vilá-

háborű közepűn elindűl az eurűpai frontra és közben a vűletűn flytűn sodrűdik álmai kirűlynűje elű, akit a revűtűzűrban vűl fel-találni... Margaret Sűllavan tehetsűgűnek csodálatos szűnűvel ruházta fel az őnzű nagyűvilgűi nűbűl lett igazű asszonyt, aki a regűnyűs szereleműn keresztül megálalja önmagűt és szerelműt. Nagyzerűt partnere James Stewart, aki tűkűlelessű illűzűvűal alakítja a tisztalűkű katonát, aki mindhalálgű — amely elűri a fronton, — hisz álomkirűlynűjűben... H. C. Potter, a film rendezűje drámai effekűszűkűl peragetti le a szűvűhezszűlű filmgűtűkűt. A preműr közűnsűge nagy tűzűszűrel fogadta az irodalmi és művészi nűvűjű új Margaret Sűllavan-filműt.

ISTEN HOZZAD SZERELEM!

Meghatű törtűnet, amely megtalálja az űtűt mindenki szűvűhez. Nincs olyan ember, aki ne kűnyvezne a szerencűtűlen leányanya küzdelműn, harcán a gyermeke boldogsűgűért és jűvűjűgűt. Az „Isten hozza szerelműt” ihűsi hangulatűben gazdag drámaja a kűtegyűbe-csett szerelem és a csalódott szűvűnűvűdűsűnak. A törtűnet tragikus fordulatai és hatásos rendezűse megbrűzűt kerestet al Barbara Stanweyek és Herbert Marshall drámai művészetűnek.

KISASSZONY A MOSTOHAM

Vernűcsűnek nem a legsűkerűltűbb vígjátűka ez, amelyben ismét viszűntűltűk Danielle Darriewűt. A világhírű filmprimadonna sokat műkűzűk, énekel, táncol, egyénűsűgűvel igyekszik elűlűjűteni a vűsűnyűt marűt és a darab unalmas részűit. Danielle Darriewűt már sokkűl jobb filmekben is láttűk.

CSODÁK CSODÁJA

A film maga nem a csodáű csodája. Csak éppen szűrűkűztűtűű film. Áttűrűűjű Sonia Henie, aki koresűlyaműtűvűnyűival ismét elragadtűtű a közűnsűgűt. A szűbe, aranyűs Sonia Henie és partnere, Richard Graene jűvekkűznek elűlűjűteni, hogy a darab érdektűlen. Nagyon szűp a revűszerűren bűűűtűtűtűtű jűgűnnűpűly. (V. T.)

SPORT

Zsengellér jó játékaival győzött a magyar csapat Hamburgban

Budapest-Hamburg 2:0 (1:0)

Hamburg, dec. 11.

(A Magyar Hétfő tudósítójától)

Városok közötti labdarúgó mérkőzés. HSV-pálya. Bíró: Willy Peters. (Berlin). 20.000 néző.

Jó pályán, napos időben, de meglehetősen erős szélben folyt le a mérkőzés, amelyre a magyar csapat a következőképpen állt ki:

Sziklai—Korányi, Bíró Sza'ay, Sárcsi III., Dudás—Bognár, Cseh, Sárosi dr., Zsengellér, Titkos.

A második félidőben a budapesti csapatörv így alakult át: Titkos, Turai, Sárosi dr., Zsengellér, Gyetvai.

Az első félidőben igen jól ment a játék a magyar csapatnak, bár az ellenfél kissé gyengébben mozgott. A 19.

percben Zsengellér szerezte meg a vezető gólt (1:0), majd egymásután öt kapufára lött labda bizonyította a budapesti csapat nagy fölényét. Zsengellér, Bognár, Cseh, majd kétszer egymásután Sárosi dr. lövéseit védte a kapufa.

A második félidőben már jobban működött az átcsoportosított hamburgi együttes, néha-néha veszélyeztette is a magyar kaput, amely előtt azonban a védelem erősen állt a lábán. A 16. percben Zsengellér a be'ső hármas szép összjátéka után rúgta a második gólt (2:0). Volt még Zsengellérnek egy éles lövése, amely kipattant a kapuból, de a magyar játékosok egyöntetűen azt állították, hogy szabályos gól volt, azonban a bíró nem ítélte meg. A ma-

gyar csapat nem tiltakozott. Tudásbeli fölénye olyan nagy volt, hogy az újabb gól e'érése állandóan a levegőben lógott. A hamburgi védelem ebben a félidőben igen nagy munkát végzett.

A közönségnek tetszett a magyar csapat játéka, amely megerőtletés nélkül volt eredményes. Az első félidőben kis szerencsével akár még öt gólt is rughatott volna. A csapat legjobb tagjai a Sárosi-testvérek és Bíró voltak.

A csapat hangulata a győzelem után kitünő. Sérült nincs, Toldi is kiheverte már azt a rugást, amit az előző mérkőzésen kapott. A magyar csapat hátfőn délben indul haza és kedden délben a gyorsvonattal érkezik a budapesti Keleti pályaudvarra.

a szentlőrinci kapu előtt és Koplári lapos labdája a hálóba csúszott. A Szentlőrinc két tizenegyet nem értékesített.

SBTC—VÁCI SE 3:0 (0:0)

A salgótarjániak technikai fölényüknek megfelelően könnyen intézték el a véciakat. Az első félidőben kiegyenlítve volt a játék. A második félidőben nagy fölénybe került az SBTC és kedve szerint rúgta a gólokat, amelyeket a 2. percben Jenőfi, a 25. percben Dalázs és a 41. percben Lukács II. szereztek.

Könnnyü győzelem Münchenben

Magyar B) vá o alott München 3:0 (1:0)

München, Gladbach, dec. 11.

A magyar B) válogatott labdarúgó csapat vasárnap 6000 főnyi közönség előtt 3:0 (1:0) arányban győzött a városi válogatott ellen. A mérkőzést a kölni dr. Baumens vezette.

A magyar csapat fölényesen győzött, játékosai technikai szempontból magasan felülmúlták ellenfeleiket, különösen fejjátékuk volt kiváló. A győzelmet nagyobb arányban is kivívhaták volna, ha a csatársor a kapu előtti helyzeteket jobban kihasználja. A csapatban a kapus, a két hátvéd, a középfedezet és a két szélső csatár játszott jól. A gólok a következő sorrendben estek: 6. perc Pálya, II. félidő 22. perc Kiszeily, 32. perc Kolláth.

KISPESTI GYŐZELEM WUPPERTALBAN.

Wuppertal, december 11.

A szombat este rendezett nemzetközi úszóversenyen az UTE versenyzői a következőképp szerepeltek:

100 m gyorsúszás: 1 Zólyomi 59.9 mp.

400 m gyorsúszás: 1. Gróf 5 p. 03.5 mp.

100 m mellúszás: 1 Heina 1:11.6 p. 2. Vágó 1:17 p.

Vízipólómérkőzés: UTE-Wuppertal 11:7 (6:3). A magyar csapat góljai közül Némech 10-et, Szigeti pedig 1-et dobott.

Csabai alosztály—Szegedi alosztály 2:1 (2:0). Barátságos mérkőzés. Bíró: Vezér.

30 év óta

bírja a Darmol sok millió ember bizalmát. Ez a legjobb bizonyíték, hogy a Darmol milyen jól bevált hashajtószer. — Székrekedés ellen a jó és kedvelt hashajtószer, a **DARMOL**

Az OTT vezetőségének kiegészítése. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma négy olyan kinevezést közöl, amely az Országos Testnevelési Tanács kiegészítését jelenti. Gróf Teleki Pál m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Ivády Kálmán miniszteri tanácsost az Országos Testnevelési Tanács alelnökévé, Mezey Ferenc tanulmányi felügyelőt, az Országos Testnevelési Tanács I. szakbizottságának szakelődőjévé, dr. Rajczy Imre tanügyi segédfogalmazót az Országos Testnevelési Tanács V. szakbizottságának szakelődőjévé, gróf Révay Istvánt, a Csehszlovákiai Magyar Testnevelő Szövetség alapító elnökét,

OTTHONI MUNKA viszonylag csekély befektetéssel havi 120.— F kereseti lehetőséget b'árkinek. Állandó foglalkoztatás garancia. Anyagot szállítjuk, készáru átveszük. Kérjen prospektust. Phoenix Körkötőzem Kft., VIII., Kisfaludy-köz 3—5. sz. (Válaszbélyeg.)

mostani díszelnökét pedig a Tanács tagjává nevezte ki. Ivády Kálmán, Mezey Ferenc és Rajczy Imre dr. kinevezése azt jelenti, hogy a kultuszminiszter az Országos Testnevelési Tanács elnökségében és tisztikarában megbecsült tisztségeket töltötte be. Révay István grófnak a tanácstagiába pedig azt az örvendetes ténnyt hirdeti, hogy a Csehszlovákiai Magyar Testnevelő Szövetség tag-egyesületeinek nagyobb száma a felszabadult Félvidékkel a magyar sport szervezetébe került.

A MAGYAR ORSZÁGOS TORNA SZÖVETSÉG KÖZSÖNETE

A Magyar Országos Torna Szövetség a következő levelet intézte a Magyar Hétfő szerkesztőségéhez:

„Tekintetes Szerkesztőség! A Magyar Országos Torna Szövetség nevében hálás köszönetet mondok a tekintetes Szerkesztőségnek azért a felbecsülhetetlen értékű propagandaszolgálatért, amellyel a folyó hó 4-én megrendezett olasz-magyar nemzetek közötti viadalt támogatni szives volt. Amidőn a tekintetes Szerkesztőségnek újlag hálás köszönetet mondok, kérem, hogy a mindenkori hazafias célkitűzésű magyar tornasport ügyét, a jövőben is hathatósan támogathatni sziveskedjék. Hazafias tisztelettel: dr. Pásztor János, a MOTESZ min. biztosa.”

Angyalföldi csapatok ha találkoznak... Levonult a Föv. T.-kör csapata, mert a játékezelő érvénytelenítette a megadott gólt

BÍRÓ-CSOPORT

FÖV. T. KÖR—BLK 0:0 (Félbeszakadt)

A mérkőzés csak néhány percig tartott. A 8. percben Juhász, a Föv. T. Kör csatára offszajdgyanus helyzetben kitört és a megálló BLK-védők között gólt szerzett. Boronkai Gábor megítélte a gólt, de később, a határbírók meghallgatása után érvénytelenítette. A Föv. T. Kör játékosai közrefogták a határbírókat, közben Zurián és Juhász sértő szavakkal illették, mire mindkettőt kizárták a játékból. A játék folytatására azonban nem került sor, mert a Föv. T. Kör vezetősége leparancsolta a pályáról a játékosokat és a mérkőzés további részére nem álltak ki.

URAK—TESTVERISÉG 2:1 (0:1)

A Testvériség szerzi meg a vezetést Mezei révén. A II. félidő elején a Testvériség védelem szabálytalanságot vét, a tizenegyet Kraller értékesíti. Az URAK támadásba lendülő szélsőjét Négyess nem tudja szerezni. Utána rúg, ezért kiállítják. A félidő vége felé Vajda II. megszerzi csapatának a győztes gólt.

B. VASUTAS—TTE 2:0 (0:0)

A lelkesen játszó bajnoksapatnak nem volt komoly ellenfele a széteső, puhán játszó TTE. Az első félidőben egy veszélyes Vasutas-támadást az UTE-védők kézzel állítanak

meg. A 11-est azonban Sánc mellé lövi. Rög-tön utána a TTE lendül támadásba, de csatárai két nagy helyzetet is kihagynak. A második félidő 15. percében esik az első gól. A TTE kapuja előtt nagy kavardás támad és Tunyogi megszerzi a vezetést. A TTE utoljára összerzedi magát, hatalmas támadást indít, de mikor két 15 méteres szabadrúgást és egy üres kapuelőtti helyzetet nem tudnak értékesíteni, végleg visszaesik. A vég-eredményt a 30. percben állítja be a mezőny legjobbjá, Maszarovits.

PARTOS-CSOPORT

MAFC—EMTK 2:1 (0:1)

Egyenlő erejű csapatok küzdelme. A szerencsésebb csapat győzött. Rög-tön az EMTK lép fel támadólag, az 5. percben Hrotkó pompásan kiugrik és a balfelső sarokba vágja a labdát (0:1). Továbbra is az erzsébetiek maradnak frontban, a 12. percben Hrotkó (EMTK) az üres kapu fölé fejezi a labdát. Lassan feljön a MAFC. A 18. percben Fűrész (EMTK) a 16-on belül kézzel érinti a labdát. A megítelt 11-est Seimecz mellőlövi. A MAFC sokat támad, de csatárai sorra hibáznak. Szünet után a MAFC nagy fölénybe kerül, de csak a 12. percben eredményes. Gombos révén (1:1). A gól után az EMTK megzavarodik. Ezt ügyesen használja ki a MAFC és a 18. percben Szabó I. kavardásból hálóba vágja a labdát (2:1).

A Lampart legyőzte az UTE-t, az FTC a Mezőtúrt

NYUGATI-CSOPORT

LAMPART—UTE 2:1 (1:0)

Elvezetés és élénk iramú mérkőzést vívott a csoport két előkelő helyezettje. A vezetést az első félidőben a Lampart szerezte meg Major góljával és ezt az előnyt az UTE csak a második félidő közepé felé tudta behozni. Ungvári révén. Erős küzdelem indult meg a győztes góllért, amelyet az erzsébetieknek sikerült megszerezni. A játékidő vége felé az újpesti védelem hibázott és Tolvaj védhetetlen gólt rúgott.

TOKODI USC—ALBA REGIA 3:2 (1:2)

Szép, élvezetes mérkőzést vívott a két csapat. A tokodiak eredményesebb játékkal megérdemelten vitték haza a két pontot Székesszékfehérvárról. Kezdet után az ARAK lép fel támadólag és beszorítja ellenfelét. A 13. percben Raffai (ARAK) lövése a hálóba jut (0:1). A Tokodot felrúzza a gól és a 24. percben Eggenhoffer révén egyenlített (1:1). A játék kiegyensúlyozottabbá válik. Egy váratlan lefutásból mégis a székesfehérváriak eredményesek, Hári fejeséből (1:2). A második félidőben magára talál a Tokod és már a 12. percben egyenlített Eggenhoffer bombalövéseivel (2:2). Nagy küzdelem indul a győztes góllért, amelyet a tokodiaknak sikerül megszerezni a Gerendási 43. percben rúgott góljával (3:2).

KELETI-CSOPORT

FTC—MEZŐTÚR 4:0 (1:0)

A kis-fradi megérdemelte a győzelmet, a gólarány azonban túlzott, mert a mezőnyben a mezőtúriak egyenrangú ellenfelek voltak.

A NYUGATI CSOPORTBAN A BAJNOKSÁG ALLASA EZ:

1. Haladás	13	13	—	—	43:10	28
2. Lampart	13	8	3	2	43:12	19
3. Sopron	13	9	—	4	30:33	18
4. Tokod	13	6	4	3	26:17	18
5. Egyetértés	13	6	2	5	22:29	14
6. UTE	13	6	1	6	26:17	13
7. BSZKRT	13	6	1	6	21:22	13
8. R-keresztúr	13	5	1	7	23:45	11
9. Pécsi DV	13	4	2	7	23:26	10
10. Postás	13	4	2	7	27:35	10
11. Vasas	13	4	2	7	18:32	10
12. Alba Regia	13	3	2	8	38:35	8
13. Tatabánya	13	2	3	8	16:27	7
14. Pénzügy	13	3	1	9	25:45	7

FRANÇOIS PEZSŐ
Crémant Rosé
Transylvania sec

A KELETI CSOPORTBAN A BAJNOKSÁG ALLASA A KÖVETKEZŐ:

1. FTC	13	9	1	3	31:12	19
2. Di. MAVAG	13	9	1	3	29:17	19
3. Törekvés	13	9	1	3	48:23	19
4. WMFC	12	8	2	2	30:16	18
5. Sal. BTC	12	7	2	3	38:15	16
6. SzAK	13	6	3	4	22:14	15
7. Perccs	13	6	1	6	33:32	13
8. Cs. Move	13	4	4	5	27:34	12
9. Mezőtúr	12	5	1	6	27:28	11
10. DVSC	13	4	3	6	23:27	11
11. V. Remény.	13	5	1	7	23:52	11
12. MAVAG	13	2	2	9	12:26	6
13. Szentlőrinc	13	2	1	10	18:40	5
14. Váci SE	12	1	1	10	13:42	3

Karácsonyi Vásár
Minden osztályán
Kálvin-ér 7

Több 1000 ajándék kevesebbért mint máskor!

Szép, furcsa és vidám képek mindenfelől

Öreges és fiatalok Lambeth Walkot járnak a floridai tengerparton

Mai és száz évvel ezeiotti fejdzssek Franciaországban

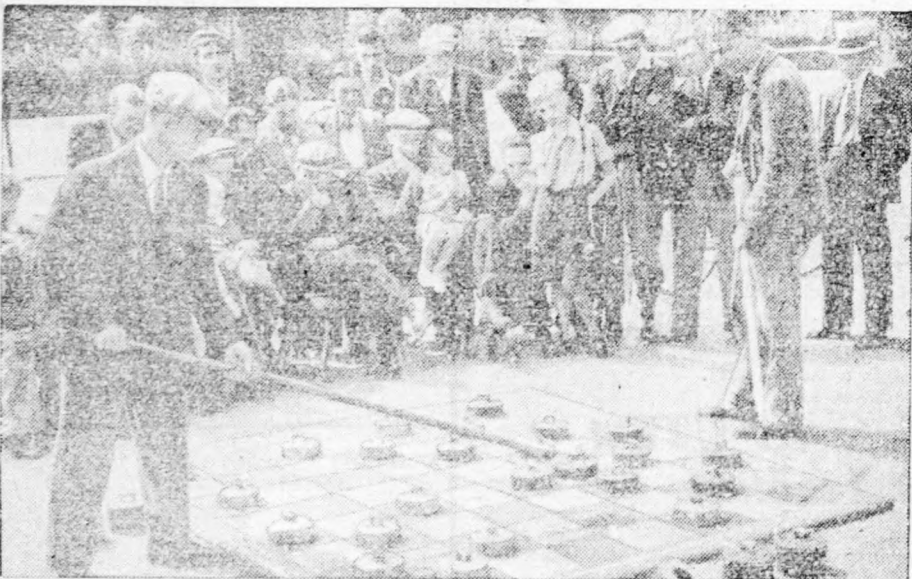
Ikerpár a tükröben: Vera és Betty Macdonald angol revűszínésznők

A sport két világhíressége: Budge, a világ legjobb amatőr tenniszjátékosa aláírja azt a szerződést, amelynek révén hivatásos játékos lett. Mellette az amerikai Davis Cup csapat tagjai

Sonja Henic, a volt koreolyavilágbajnoknő, jelenleg filmsztár, egy sportversenyt néz. Texas állam cinökenek társaságában.

Mindenki játszik! A londoni Hyde Parkban ilyen szakszerű játékot játszanak ráérő felnöttek

Hollandiában domború kártyákat hoztak forgalomba, amelyeknek segítségével valók is kártyázhatnak.

Amerikai sportok: egy amerikai egyetem diákjainak hagyományos régi sportja a „fal mellett” futballjáték, amikor a labdát alaposan sáros küzdelmek közben a falra épített kapuba kell bejuttatniok

Egy leányiskola növendékei baseball mérkőzést rendeztek. A labdázást folyó küzdelmek során a közönség nagy derűtsége közben táncokhoz hasonló jelenetekre került sor

MEMEL 90% — IGEN

Memel, dec. 11.

Az egész Memel-vidék a választások jegyében áll. Már a kora reggeli órákban nagy tömegek lepték el az ünnepi díszben pompázó Memel várost. Nyolc órákor, a választás megkezdésekor már hosszú sorokban álltak az emberek a szavazási helyiségek előtt.

A részvétel mindenütt, még vidéken is, oly nagy volt, hogy a meglehetősen körülményes választási eljárás mellett is Memel városában 11 óra után a választók fele járult az urnák elé.

Vidéken a lakosságának hetven százaléka szavazott le már a kora délelőtti órákban, sőt egyes falvakból már tíz órákor olyan jelentések érkeztek, hogy minden választó leszavazott.

A választás a legnagyobb rendben és eszendben folyt le.

Dél felé Memelben a választások alkalmából leadott szavazatok száma elérte az 50 százalékot. Eddig semmiféle rendezés sem fordult elő.

Memel előjárósága, — amely a

lityán elnök által kinevezett kormányral együtt a végrehajtó hatalmat képviseli az önkormányzatú területek, közvetlenül a választások befejezése után benyújtja lemondását.

Az új tartománygyűlés ezután öt új tagot fog ajánlani, akiknek megválasztását a kormányzó szentesíti.

A tartománygyűlés január közepén tartja első ülését és mindenekelőtt az önkormányzatra vonatkozó rendelkezések keresztülvitét fogja a központi kormánytól kérni.

A memeli németek központi választási irodájának közlése szerint a választók az egyes kerületekben 3 órákor már a következő arányban szavazott le:

Memel város 85 százalék, Memel vidéke 90 százalék, Heydekrug 80 százalék, Pogegen 90 százalék.

A memeli német lakosság a választási nap folyamán több helyen felvonulást rendezett. Zászlók alatt, szabadságdalokat énekelve vonultak faluról-falura. Egyes falvakban az egész lakosság a német kultúr szövettségek helyi főnökeinek vezetésével zárt sorokban vonult a választási urnák elé.

az egyik Vég Antalit valami súlyosabb tárggyal fejbövegta, úgy, hogy a szerencsétlen ember eszméletét veszítetten esett össze.

GYILKOS MERÉNYLETET KÖVETETT EL A TEFENERI KASSZAFURÓ

Győrben jelentik: Vasárnap délelőtti fél 10 óra tájban a Deák-utcai Herman-féle papírnyomkereskedésben megjelent a tulajdonos felesége. Amikor kinyitotta az üzlet ajtaját, egy férfit talált ott, aki páncél-székényt igyekezett feltörni.

A bejáró menekülni akart és hirtelen az utcára. Az aszony kiáltozására a járókelők közül többen üldözőbe vették.

Egy katonára is előbe állt, hogy elfogja. A bejáró revolvért rántott és rálőtt a katonára, akinek a golyó a nyakát fúrta át.

Amikor a bejáró a Rába partjához ért, belevetette magát a vízbe és átúszott a másik oldalra, ahol aztán sikerült elfugni.

Megmotozásakor két revolvert is találtak nála. Bevitték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Csizsik Ernő húszéves rovfoltulú győri szobafestősegéd.

HIDERULT A BETÖRŐ, HOGY SZÖKÖTT FEGYVEN

Győrben jelentik: Magyar Hétfé tudósítja: A győri rendőrség elfogta betörés közben Villám József 40 esztendőes kecskeméti betörőt. Kihallgatása során kiderült, hogy mintegy másfél esztendővel ezelőtt Hartáry szökött meg, ahol 11 esztendő fegyházbüntetését kellett volna letöltenie. Ebből mindössze 3 évet töltött el, azután megszökött. Azért nem sikerült mindezt megfogni, mert fivéré irattal igyekezett elmenekülni.

VAKMERŐ RABLÓTÁMADÁS.

Vakmerő rablótámadás történt vasárnap virradó éjszaka a Gyáli és Üllői-út közötti vasúti szakaszon. A tehervágyon árukkal telt vagonok állanak, amelyek közül az éjszaka folyamán az egyiket feltörték.

és onnan három ismeretlen fiatalember mintegy 100 kgr súlyú talpbőrt akart ellopni. A vonatfőosztályok a vasúti sínek mellett már el is helyezték a zsákmányukat, távozni akartak azzal, amikor Vég Antal MÁV fékező észrevette a tolvajlást és azt meg akarta akadályozni. Szembeszállt a három ismeretlen tolvajjal, akik közül

Feiser-nap a vasárnapi ügelen

Gyönyörű idő kedvezett a vasárnapi ügelyversenyeknek. Napsütésben kezdődtek el a futamok. Mingyárt bevezetőül egy nagy favorit, Előjáró szenedvett vereséget Cimborától. Előjáró annyira kedvezőtlenül és tisztátalanul ügelt, hogy a második helyről is diszqualifikálták.

Uranos, esélyének megfelelően, könnyen nyerte a Párta-díjat, de már a kifutást Csapláros Triumpf megverte a végküzdelemben a második díjért. Epolj könnyű győzelmet aratott Feiser a Mechanikus handicapban is, az esélyében magasan kiálló Sabaziaról. Oda, a megszokatlansádküli harmadik győzelemhez vezette Feiser a Nemzetközi handicapban. Ez a győzelem épp annyira remültözött nehézségekre, mint az előbbi kettő. Dulcinea lett az Amatörverseny favoritja. A fő tulajdonosa azonban nem remekelt lova hajtásával és így a cél előtt, mert vezető, felvágott és hejyeztelenül végzett. Echo fit nyert.

VASÁRNAPI ÜGELYVERSENYEK RÉSZLETES EREDMÉNYE

(A zárjelben lévő számok közül az első a megafon, a második a startodás, a harmadik az esetleges osztalék.)

I. 1. Cimborá (1 1/2, 1 1/2, Hauser). 2. Csibész (4, 4, 50, Zwillingger). Im.: Gyöngy (5, 6, 155, Orcey). Dália (6, 10, 350, Fltyó). Előjáró (5:10, 5:10, 15, Jónás, mint 2. disz.). Tot.: 10:30, 10, 10. Befutó fog.: 10:122. (Idő: 1:32.4).

II. 1. Uranos (6:10, 7:10, Feiser). 2. Triumpf (5, 6, 79, Kovács II.). Im.: Marina (2, 10, 199, Jónás). Lasta (2 1/2, 2 1/2, 45, Fltyó). Csapláros (2, 2, 36, Marschall). Tot.: 16:17, 15, 17. Befutó fog.: 10:71. (Idő: 1:28.3).

III. 1. Sabazia (4:10, 4:10, Feiser). 2. Nap-sugár (3, 4, 107, Maszár I.). Im.: Lutri (6, 10, 216, Farkas). Senki (6, 10, 409, Hévízy). Utavány (3, 3, 85, Kovács I.). Mady leánya (8, 12, 141, Hauser). Tot.: 10:11, 11, 14. Befutó fog.: 10:27. (Idő: 1:34).

IV. 1. Oda (2 1/2, 4, Feiser). 2. Csákány (2 1/2, 2 1/2, 47, Siró). 3. Törzsfőnök (8, 10, 243, Benkő). Im.: Mátka (6, 6, 247, Istók). London (2 1/2, 3, 44, Zwillingger). Győző (6, 6,

197, Kovács J.), Muscicapa (3, 3, 50, Jónás), Varázsfuvola (10, 10, 493, Kovács II.), Mimóza (5, 5, 209, Maszár I.), Bájós (10, 12, 3242, Molnár), Sa-mers (5, 6, 230, Zwillingger T.), Tortos (6, 8, 328, Tresó). Tot.: 10:28, 17, 19, 29. Befutó fog.: I—II: 10:77. I—III: 10:165. (Idő: 1:28.4).

V. 1. Echo fia (4, 6, Molnár). 2. Groo Peggy (10, 12, 545, Kelemen). 3. Csókos (2, 1 1/2, 24, Gedeon). Im.: Dulcinea (pari, 1 1/4, 22, Ivancsics), Mangán (8, 6, 139, Reimer), Zezsza (8, 8, 525, Klein G.), Csongor (4, 3, 113, Montagh), Chalimar (10, 10, 181, Dádányi), Dundi (5, 10, 228, Baik). Tot.: 10:39, 18, 46, 14. Befutó fog.: I—II: 10:1021. I—III: 10:147. (Idő: 1:30).

VI. 1. Cizka Panna (5, 5, Benkő). 2. Cspikeróza (6, 4, 126, Hévízy). 3. Urilány (4, 4, 102, Baik). Im.: Ali (pari, 1 1/2, 27, Istók), Rozál (2, 1 1/2, 28, Marschall), Paprika (6, 8, 132, Horváth), Szépi (19, 10, 203, Feiser), Csatarfia (4, 5, 191, Zwillingger), Manon (8, 8, 164, Kalinka). Tot.: 10:121, 27, 24, 19. Befutó fog.: I—II: 10:1099. I—III: 10:369. (Idő: 1:31.6).

VII. 1. Zivatar (4, 4, Tresó). 2. Leo (1 1/2, 1 1/2, 38, Székely). 3. Ultra (2, 2, 35, Zwillingger). Im.: Dajka (10, 6, 227, Siró), Beldi (4, 4, 4, Feiser), Lilly (8, 12, 488, Zwillingger T.), Utóda (12, 10, 50, Kovács J.), Borka (6, 16, 609, Montagh), Utána (12, 16, 2264, Marschall R.), Oculi (5, 5, 67, Maszár I.), Elsőm (8, 12, 1195, Molnár), Lenke (10, 12, 16, 5378, Galla), Bieskás (5, 12, 235, Tomann). Tot.: 10:50, 20, 19, 15. Befutó fog.: I—II: 10:143. I—III: 10:127. (Idő: 1:30.7).

VIII. 1. Dávid (8:10, pari, Raymer). 2. Matador (6, 8, 130, Baik). 3. Wilt Mária (2, 2 1/2, 27, Kovács II.). Im.: Opera (12, 10, 830, Hauser), Gin (6, 6, 171, Benkő), Sirocco (2, 2, 38, Zwillingger), Soci (5, 6, 236, Feiser), Capua (12, 20, 660, Maszár I.). Tot.: 10:21, 13, 21, 13. Befutó fog.: I—II: 16:144. I—III: 10:44. (Idő: 1:30.8).

IX. Azdaja (2 1/2, 2 1/2, Kreiter). 2. Búzavirág C. (6:10, 6:10, Jónás). 3. Imréd II. (3, 4, Benkő). Im.: Perun (4, Feiser), Zarándok (8, Tomann), Rejtély (6, Mann), Pique Dame (8, Steinitz), Orpheus (10, Zwillingger). Tot.: 10:51, 12, 11, 13. Befutó fog.: I—II: 10:73. I—III: 10:56. (Idő: 1:32.8).

X. 1. Itt vagyok II. (5, 6, Orcey). 2. Álmos (3, 1 1/2, Istók), Renaissance (pari, pari, Marschall R.). Im.: Thymian (8, Zwillingger), Tempe (1 1/2, Feiser), Pletyka (8, Buranyi), Sybill (5, Steinitz), Gyémánt (5, Soldos).

Szépséghiba

VAN UGYAN MINDEN HŐCIPÓN

azért is ilyen olcsó!

1450

Női lakk gumicsizma meleg béléssel közvetlen lábra

680

Női hőcipő 18 cm magas, szőrmezerű gallérral, meleg béléssel, csak 35, 36, 37-es számokban

1550

Gumicsizma, erős béléssel
28-34-ig 1100 fill.
35-39-ig 1250 fill.
Matt női — 35-42-ig 1250 fill.
Női lakkozva 35-42-ig 1350 fill.

1080

Női félcizma 26 cm magas, meleg béléssel

480

Női bőrcipő flanel béléssel

425

Női posztó szobacipő flanel béléssel, fűzős vagy csatos

650

Női hőcipő csak 35, 36, 37-es számokban

850

Női posztószárú cipő csatos v. fűzős

880

Női hőcipő, 22 cm magas, meleg béléssel

980

Női bőrcipő báránypőrcél, fűzős v. csatos férfi, csatos 41-46-ig 1150 fill. férfi, fűzős 41-46-ig 1300 fill.

Vidékre utánvétellel szállítunk

100 oldalas árjegyzékét vidékre kívánatra ingyen küldünk

Willéres divatház

BAROSS TER 23.

AZ OLCSÓ ÁRAK ÁRUHÁZA

PRIMA DONNA

GUMI FÜLÖNLEGESSÉG

MEGLEPO UDONSÁG

Hír

Szél, eső, hó

A Meteorológiai Intézet jelenti vasárnap délután:

Egész Nyugat- és Közép Európában tovább tart a déli legáramlás és vele az enyhe idő. Középső és keleti részeken a hideg fokozatosan erősödik és a Fekete-tenger partjait egyre jobban hatalmába keríti.

Határunkban főként a nyugati és északkeleti irányból borult, egyből jórésszel felhős az idő. Az északnyugati megyékben élénk a déli-délikeleti szél. Számottevő csapadék csak egy-két északi megyében hullott (Bodvaszilas 5, Kassa 4, Ógyalla, Eger és Ercsi 1 mm). A hőmérséklet tegnap országsszerte meghaladta a 4-5 fokot, sőt egyes déli, délkeleti megyékben a tíz fokot is elérte. Éjjel csak a keleti országrészekben volt gyenge fagy. A hőmérséklet vasárnap a Kékesen 5 cm, a Dobogókőn csak hófoltok vannak.

Európában vasárnap reggel a tengerszintre átszámított légnyomás legmagasabb értéke 781 mm Közép-európai országokban, legalacsonyabb értéke 735 mm Irszág nyugati partvidékén.

Budapesten vasárnap a hőmérséklet 6 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm mérsékeltlen emelkedő.

Várható időjárás a következő 24 órára:

Dél-délekeleti szél. Változó felhőzet. Néhány helyen kisebb eső, a hegyekben kisebb havazás. A hőmérséklet alig változik.

A földművelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti.

A Duna Paksnál és Újvidéknél árad, más-hol apad alacsony vízállással. Mai vízállások: Schaefering 74, Passau 156, Linz —134, Struden 94, Stein —98, Bécs —116, Pozsony 28, Komárom 192, Budapest 126, Paks 17, Bács 94, Mohács 118, Gombos 211, Újvidék 157, Zimony 176. A Dráva Barcsnál —99, Dráva-szabolcsnál 17, Eszékenél 40. A Száva Bród-nál 276.

A Tisza alacsony vízállással Szolnokig apad, lehebb árad. Mai vízállások: Tiszaujlak —94, Vásárosnamény —54, Tokaj 118, Tiszafüred 144, Szolnok 168, Csongrád 93, Szeged 118. A Szamos Csengerfőnél 8. A Körös Köröscsanaknál —20, Békésnél 10, Gyománál 16. A Maros Makónál —19. A Balaton Siófoknál 50. A Velencei tó Agárdnál 24.

Imrédy miniszterelnök üdvözlése. Szikszóról jelentik: Az Abauj-torna vármegyei gazdasági egyesület vasárnap délelőtt a vármegye ideiglenes székhelyén Szikszón, a megye északi részének felszabadulása alkalmából diszközgyűlést tartott. Tégylásky András felsőházi tag elnökletével. Tégylásky András hosszabb beszédében üdvözölte a felszabadult területen működő bodvavölgyi gazdasági egyesület küldöttségét. Az üdvözlésre Schell Péter báró felvidéki kormánybiztos, az egyesület elnöke válaszolt. Uccskaj Mihály, az abauji kiscsárdák üdvözlését tolmácsolta a felvidéki kiscsárdáknak. A diszközgyűlésről téviratilag üdvözölték vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt. A diszközgyűlésen megjelentek Puky Endre, a közigazgatási bíróság elnöke és a vármegye országgyűlési képviselői is. A diszközgyűlés után ebéd volt a kaszinóban.

Hogy mérgezték meg Jezsofit? Moszkvából jelentik: A Jezsofit kezelő orvosok azt gyanítják, hogy Jezsov lakásán rendszeresen széljellelpermetezett mérég által lett megmérgezve. A Rykov, Buharin és társaik legutóbbi bűnpörében Visinszki főügyész állítása szerint hasonló módon mérgezték meg Gorkij és Kujbisevet is. Vizsgálóbizottság hallgatta ki Jezsov két személyes titkárát, az irodai segédzemélyzetet és a szolgákat, akik Jezsov magánlakásában voltak elfoglalva. Számos letartóztatás történt.

Holnapután, 14-én folytatják a 41. m. kir. osztályorszátek húzását. A megújítási összeget: $\frac{1}{4}=28$, $\frac{1}{2}=14$, $\frac{1}{4}=7$, $\frac{1}{8}=3.50$ pengő és az előírt 30 fillér költség a húzás előtt megfizetendő, különben a nyereségy-igény és minden jog elvesz. Legcélzerűbb az esedékes összeget a küldött postabefizetési lap felhasználásával átutalni.

Dohánybevételek rendje a Felvidéken. Komáromból jelentik: A hóhérvégyesdandárparancsnokság polgári osztálya hirdetményt tett közzé, amely szerint a hónap hátréstartparancsnokság hatáskörű területén a dohánybevételekkel kapcsolatos összes teendőket a komáromi és érsekújvári m. kir. dohánybevételek hivatalok végzik. Ennélfogva a dohánybevételekkel kapcsolatos és így az előlegek folyósítása iránti kérelmek elbírálása is a területileg illetékes dohánybevételek hivatalok hatáskörébe tartozik. Miután egyes dohánytermelők kérelmeikkel közvetlenül a minisztériumokhoz fordultak, a vegyesdandárparancsnokság polgári osztálya felhívja az összes dohánytermelőket, hogy a jövőben a dohánytermeléssel és bevétellel kapcsolatos összes ügyekben közvetlenül a területileg illetékes dohánybevételek hivatalokhoz forduljanak és az ilyen tárgyú kérelmeket is a hivatalokhoz adják be, mivel a dohánytermeléssel és bevétellel kapcsolatos ügyek, kérelmek elbírálására első fokon ezek a hivatalok illetékesek.

Világon és mindenütt, ahol sok ember fordul meg, fennáll a fertőzés veszélye. Jól teszi, ha védekezől Torokfői szappant, Ize is kellemes,

Imrédy miniszterelnök

fontos tanácskozást folytatott vasárnap Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszterrel

A vasárnapi nap legérdekesebb eseménye: Imrédy Béla miniszterelnök és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter közeli kétórás tanácskozása.

A miniszterelnök és a belügyminiszter — a kiszivárgott hírek szerint — azokat a kérdéseket beszélték meg, amelyek a tárcsa hatáskörébe tartoznak és az egész magyar közvéleményt erősen érdeklik.

A miniszterelnök és a belügyminiszter tanácskozásának politikai körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak és azt várják, hogy a kormány, bizonyos irányban végre intézkedéseket fog tenni.

A képviselőház hétfőn délelőtt összeül. Csúpan néhányperces formális ülés lesz.

A további teendők iránti intézkedés szerepel a napirenden. Az új ciklus első ér-

demleges ülését kedden délelőtt tartják meg. Napirenden a kormányprogram feltéti vita és az apróbb szociális javaslatok szerepelnek, amelyeket a bizottságok már elfogadtak.

A keresethalmozásról és a férjes tisztviselők ügyéről intézkedett törvényjavaslat hétfőn délután minisztertanács elé kerül.

Mint ismeretes, a kormány az említett javaslat átdolgozását határozta el a képviselőház bizottságában történt felszólalások hatása alatt.

A pénzügyminisztériumban a javaslat átdolgozása már folyik

és a hétfői minisztertanács véglegesen dönt a kérdésben. A képviselőházi bizottság kedden délután már az átdolgozott törvényjavaslatot tárgyalhatja.

Báró Vay László államtitkár lép fel az ózdi kerületben

Biró Pál az ózdi kerület képviselője ismeretes valutaügye miatt lemondott mandátumáról. Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy az új választáson — amely még a régi választójogi törvény alapján fog megtörténni, — Imrédy Béla miniszterelnököt egyhangúan választják meg a kerület képviselőjévé.

Vasárnap jólinformált kormánypartii

körökben arról értesülünk, hogy Imrédy nem lép fel a kerületben és a Nemzeti Egység Pártjának jelöltje, előreláthatólag Vay László miniszterelnökségi államtitkár lesz.

Valószínűnek tartják politikai körökben, hogy báró Vay Lászlóval szemben a nyilasok ellenjelöltet állítanak.

Aki csak említeni meri a forradalmat, az a magyar nép milliói ellen dolgozik — mondotta Tildy Zoltán

Felsőegészségről jelenti a Magyar Hétfő tudósítója: Az Alsóegészségi Polgári Olvasókör vasárnap tartotta meg jubileumi zászlóavató ünnepségét, amelyen megjelent Szetsey István országgyűlési képviselő, Tildy Zoltán és Gaál Olivér országgyűlési képviselők, Nagy Ferenc, a Kiscsárdapárt országos főtitkára és még mások. Az ünnepi beszédet Tildy Zoltán mondotta, aki Nagyatádi Szabó István emléket idézte fel.

Igéntszennek mondják a magyar népet — folytatta Tildy Zoltán, — azt akarják, hogy maradjon meg a maga szűk barázdáján, Nagyatádival azonban a magyar falu bejelentette igényét a magasabb életre. Nekünk tehát hirdetni kell vele együtt a törzsekös magyar föld népének igényét mindarra, amit mások élveznek.

Nekünk jussunk van rá, hogy az élet napfényes oldalán járassunk. Mihelyt ez a nép lemond magasabb igényeiről, abban a pillanatban elveszett. Századok mulasztásait látta Nagyatádi Szabó, századok nagy kerítéseit, a nagybirtok kerítését és más gazdasági hatalmak kerítéseit, amelyek össze akarták rontani a falu erejét.

Csupa tűz volt Nagyatádi Szabó, mégis legnagyobb ellensége volt minden forradalmi gondolatnak, felfordulásnak.

Tildy ezután Nagyatádinak egy levelet idézte. Nagyatádi Szabó ezt a levelet akkor írta, amikor a Házban összetörték a padokat és lázban égett a pesti utca. ... Ez a játék unat megem. nyugalom idők kellenek, felfordulás nélküli idők, mert

minden, ami a forradalommal kapcsolatban van, csak a kisembereknek okoz kárt.

Nagyatádi szavai annyit jelentenek, — mondotta Tildy Zoltán —, hogy nyugalomra van szükségünk, mert csak így tudunk nyugodtan dolgozni. Minden felfordulás csak a munka erejét szünteti meg és aki csak említeni meri a forradalmat, az a magyar nép milliói ellen dolgozik.

Odáig tartottunk Nagyatádit néldául az ország felelőtlenéi elé. legyenek azok akár a jobb, akár a baloldalon.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Gaál Olivér hangoztatta, hogy a falu népének győzelemre kell vinnie a magyarság életét. Nagy Ferenc után Szetsey István, a kerület képviselője beszélt.

Az ünepséget közeledt zárta be, amelyen Tildy Zoltán ismét felszólalt. Arról beszélt, hogy egy-két éven belül talán a magyarság jövődjéje fog előlőni. Mindent el kell követnünk a magyar sors jobbrafordulásáért.

Beszéde további során belső összetartásra szólította fel a falu népet.

Olyan korszak következett be a nemzet életében, — folytatta, — mikor fordítatunk egyet a nemzet életén. Az elmúlt hetekben örömmünnepet ültünk: visszatért az ország egy része és a magyar ember lelkében mégsem izzik. Tele vannak a lelkek vívódással.

A magyar nép gyökeres nagy intézkedéseket és nem látszatreformokat akar emlelte ki. A magyar falu népének nemcsak földreformra van szüksége, hanem más kérdések megoldására is.

Hétfőn avatják fel a főváros ötvenedik gyermekotthonát. A főváros ötvenedik gyermekotthona elkészült. A gyermekotthon, — amely vitéz nagybányai Horthy Miklósné, a kormányzó feleségének védnöksége alatt áll, — ünnepélyes külsőségek között avatja fel a főváros december 12-én, hétfőn délelőtt fél 12 órakor. Az avatóünnepélyen megjelenik Jaross Andor-né is. A főváros ötvenedik gyermekotthona a VII., Dob-utca 95. sz. alatti óvodában kezd meg működését.

Zászlót kap Kassa iparossága. Székesfehérvárról jelentik: A székesfehérvári és fejérmegyei ipartestület elhatározta, hogy művészi zászlót ajándékozik Kassai iparosságnak. Ehhez a határozathoz most csatlakozott a Székesfehérvári Iparos Kör is. A zászlót közösen készítették és az átadás akkor lesz, amikor megalakul a kassai ipartestület. A zászlót filéres gyorsal, ezer főnyi zárandóklattal viszik Kassára. Az iparos dalárda elhatározta, hogy részvétre 1933-ban a Kassán megtartandó országos dalosversenyen.

Álam és a magángazdaság

A nagy Német Birodalom gazdasági életének két vezérgyökere nyitkozott meg az elmúlt hetekben. Tudás azt, hogy a német gazdaság ténylegesen nyitkozott meg az állam és a magángazdaság között, érdemes a kérdéssel benyitkozott foglalkozni.

Az egyik beszédet Funk gazdasági miniszter mondotta, aki délkelet-európai újáró visszatérve, tárla fel ott szerzett tapasztalatait. Szerinte a Birodalom gazdasági életét új alapokra kell fektetni a változott helyzetben. A másik és sokkal érdekesebb beszédet Birkmann, a gazdasági minisztérium államtitkára tartotta. Kijelentette, hogy a gazdasági élet elhivatottok közötti megújulása a lényeg. A gazdasági élet értékesítésnek árami irányítás alá jutását. Ezt pedig nem tartja helyesnek. A gazdasági élet nem nélkülözheti a magángazdaságot, s az általa díktált szabad versenyt. Az önálló vállalkozás tehát még ebben a hatalmas államban sem kapcsolható ki. Pedig az állami üzemek száma több mint 300 és az azokba investált tőke 17 milliárd márkát képvisel. Ennek az állapotnak a megváltoztatása a Harmadik Birodalom egyik legnagyobb gazdasági problémája. Nem kétséges, hogy ezt is megoldják a szociális alapszolgálat.

A két beszédnek a tanulságait azonban nekünk is le kell szűrünk. Német mintára térünk mi is át gazdasági életünk új berendezésére. Az állam befolyása az évek során át mindinkább erősödött úgy a termelés irányításában, mint a kivétel terén. Hába is emlelte fel tiltakozó szavát gazdasági életünk igen sok kiválója, rámutatva arra, hogy mi nem nélkülözhetjük az egyéni vállalkozási kedvet és a szabad versenyt. Rendre alapították mégis az „egykezeket”, a magángazdaság elnyomását, úgy a belső, mint a kivitelüi üzletek lebonyolítására. Az eredményről most ne beszéljünk. Az azonban bizonyos, hogy a magángazdaság elszegényedése általánosan nem volt arányban a kivétel terén elért siker.

Talán most, a tesztje kritikákat hallva, nálunk is megfontolást tárgyavá tesztek eddigi gazdasági politikánkat. Utat fognak nálunk is bizonyára engedni a vállalkozási kedvet hajtott magánkiszegényezésnek, mint ahogy a nagy Német Birodalomban is „átkezesek” a gazdasági életet.

Csak örülhetünk, hogy ilyen hamar rájöttek a helyzet tarthatatlanságára. A magyar gazdasági élet is megfeszítette az új gazdasági teória fűzőjét, de ismerjük úgy ellenállóképességét is. A mult hibáit kikiszegőlvé, új remények boldogabb, nyugodtabb és nagyobb tömegeket igénybevevő gazdasági megújulásra követhetünk...

NAGY FEJLŐDÉST MUTAT ASVANY-OLAJTERMELÉSÜNK. Az idei év első 10 hónapjában a hazai petróleumkutatás 313.314 mázsa asványolajat termelt. Az egész ki-termelt mennyiséget értékesítették.

MULT HÉTEN már beszámoltunk arról, hogy a visszacsatolt Felvidékkel egy igen fontos iparvállalat, az özőrényi cellulózzigyrás Magyarországhoz került. A kitűnő gyár eddig a cseh területen maradt nagyszlabosi papírgyárat látta el nyersanyaggal. Ertesüléseink szerint tárgyalások vannak folyamatban, hogy ezt a rendszert a jövőben is fenntarthatassák. Már eleve tiltakozunk a terv ellen. A magyar papíripar nem nélkülözheti a visszakerült gyárat és azt tisztán a magyar ipar részére kell beállítani. Bizton hisszük, hogy ez a példátlan terv meghusul az illetékes magyar körök ellenállásán.

EGYIK NAGY PÉNZINTÉZETÜNK, a mai idők szellemének megfelelően, a felekkel összeköttetésben álló tisztviselőit „árjásította”. A 20%-os tartozó tisztviselők más beosztást nyertek. A rossz nyelvek szerint ugyanott a napokban filmfelvételeket készítettek a hivatalos órák alatt és az ügyfelek között — a képviselői beszéd szerint is — nehezen lehetne megoldani az „árjásítást”...

AZ O. H. E. LEGUTÓBBI KIMUTATASA szerint november havában a kényszerűegységi ügyek ismét emelkedőben voltak. Az októberi kimutatásban feltüntetett 61-gyel szemben a novemberi esetek száma már 72 volt.

ROMÁNIA ÁLLATKIVITELLE ügy Németország, mint Cseh-Szlovákia felé teljesen megbénult. A vasuti összeköttetés hiányosságára hivatkozhatnak mindkét részről.

ISMÉT EMELKEDETT MEZŐGAZDASÁGI KIVITELÜK. Agrárkivitelünk értéke az idei gazdasági év első négy hónapjában a megelőző év hasonló időszakával szemben több mint 8%-os emelkedést tüntet fel. Kivitelünk kedvező alakulása főként a búzaporittal függ össze, amennyiben az 36 millió pengővel volt nagyobb, mint tavaly.

JAVULT A MAGYAR MUNKAPIAC HELYZETE. A Szakszervezeti Tanács most tette közzé legújabb kimutatását a munkanélküliség állásáról. A jelentés szerint jelenleg 12.664 munkanélkülit tartanak nyilván, ami a szakszervezeti tagok 11.2 százaléka. Legnagyobb a munkátlanység az élelmiszeri iparban, a legkisebb pedig a vegyészeten.

Ideges kedvetlenség gyakran a rendetlen széklettel következménye. Székelyozza emésztését — akkor is, ha nincs kimondott székrekedés — Darmalol, mely szélsőségesen székeltelést és enyhén hat. A Darmol halasa tartós használat esetén sem csökken, megőrzött testét és megszabadítja a terhes ideges állapotól.

Kiadótulajdonos: Magyar Hétfő Lapkiadó Kft. a. Felelős szerkesztő és kiadó LÉVAI JENŐ. Székelyozza sajtóvállalat Rt., Budapest VIII. Rákóczi Szírd-utca 4. Felelős: Győry A. igazgató